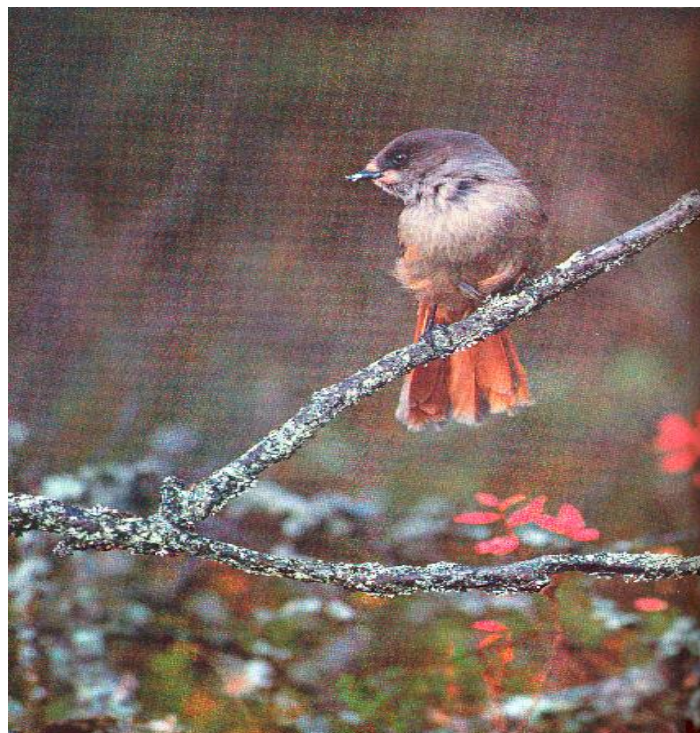

AMMARNÄS LAPLAND Juni 2005

**En anderledes turrapport
Anderledes fordi deltagerne gjorde den til det den blev**

**”Jag vill sjunga en liten sång,
en liten sång som er stark.
Unija – unija”**

Indholdsfortegnelse

Lapland, et historisk rendezvous af Per G. Larsson	side 3
Dagbogsnotater af Morten Møller Hansen - fugle og pattedyr	side 7
Ammarnäs Stugby	side 25
Artslister –	
Pattedyr	side 26
Planter v/Jonna	side 28
Fugle	side 31

Denne rapport er blevet til i et tæt samarbejde, dels mellem de to ledere, men også med bidrag fra deltagerne. Der er således bidrag fra Jonna, se ovenfor, og de fleste billeder er leveret af familien fra Espergærde, Mette, Jørgen og mesterfotografen Thor. Tak til bidragsyderne.

Vi takker mange gange for bidragene, som netop gør rapporten unik og anderledes.

Morten M. Hansen & Per G. Larsson

Vindelälven - billedet er hentet fra en brochure

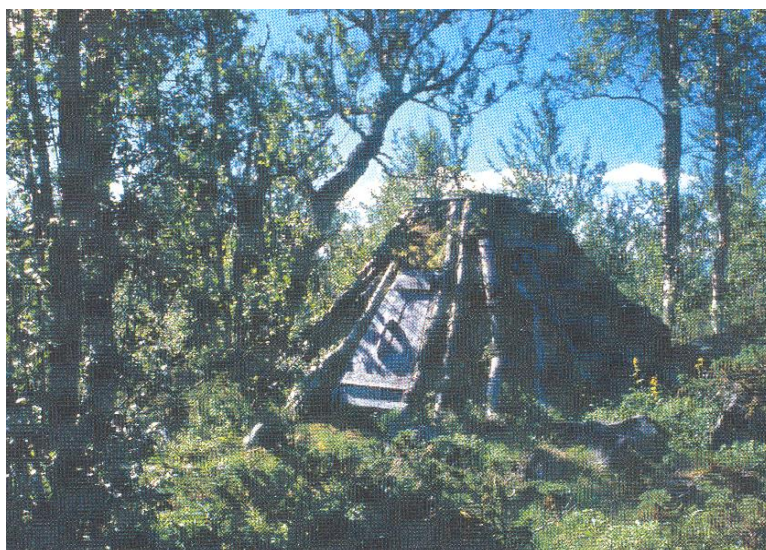
Lapland

Lapland – dette mærkelige ord, stedbeteegnelse for noget mystisk, for et land som mange af os forbinder med noget eksotisk, noget der ikke er sådan at tage og føle på. Vi drages – vi drages af dette for os ubekendte landskab med dets indbyggere, samere, deres rensdyrflokke, deres flotte klædedragter, deres knive – kort sagt deres leven i pagt med naturen.

Lapland er et geografisk område, som strækker sig over det nordlige Norge, Sverige, Finland og Rusland. Det befolkes af en minoritetsgruppe, som går under betegnelsen Samere eller Lapere, kommer af det finske *Lappalainen*. I Sverige bruges begge betegnelser.

"Samerna utgör den äldste etniska minoriteten i Sverige och i hela Norden. Deres historia förlorar sig i den urgrå forntiden. Många elementer i samernas språk och kultur återfindes omisskännligt österut, inom hele den arktiske och subarktiske zonen i Europa og Asien."

En opgørelse, publiceret i 1982 fortæller, at der i alt findes mere end 60.000 samere i Norden. Heraf bor 15.000 i Sverige, 40.000 i Norge, 4.000 i Finland og 1.500 – 2.000 i Rusland.

En teori, lanceret i 1800-tallet, at samerne er Nord-skandinaviens urbefolkning, har indenfor forskningen vundet større og større anerkendelse.

At de er Finlands urbefolkning burde være uden for enhver tvivl. De har befolket hele det nuværende Finland og der findes et utal af stednavne i hvilke ordet *lapp* indgår. Således skriver Toivo Itkonen at der findes over 500 stednavne med forstavelsen *Lappi-*, eller *Lapp-*.

De ældste beretninger om samerne har vi fra Romerriget, fra omkring år 100 efter Kristus. De stammer fra tre historieskrivere: romeren Tacitus, bysantineren Prokopios og longobarden Paulus Diaconus.

Tacitus skrift blev til omkring år 98 og kaldes normalt for Germania. Det handler mest om tyskernes fortid, men heri fortælles også om andre folkeslag: fenni, eller finnere, og som, troede Tacitus, boede øst for Østersøen. Da både samere og finnere af Sveriges og Norges forfædre kaldtes for finnere, og da nordmænd den dag i dag kalder samere for finnere, er det sandsynligt at der er tale om samere.

Prokopios skrev i 555 om en krig som romerne førte i Italien mod goterne. Goterne stammer oprindeligt fra Sverige. Prokopios taler også om Skandinavien under navnet Thule, som i den forbindelse siges at være en stor ø, som for det meste er ubeboet. En af de mange folkestammer på øen er "*skridfinnara*", altså ski-finnere.

Paulus Diaconus skrev sit værk i midten af 700-tallet, det handlede om lonobarderne, der lige som goterne stammede fra Sverige. I hans beskrivelser indgår desuden beskrivelser af ski, rensdyr og rensdyrskind. Alle tre ting, som man ikke kunne overleve foruden i de arktiske landskaber.

Selv i de Islandske Sager optræder der beretningen om samerne.

En vigtig hændelse for samerne skete i 1700-tallet, da de to riger, Danmark-Norge og Sverige-Finland enedes om den grænsedragning mellem Norge og Sverige, som stadig findes i dag. Samernes Magna Charta blev underskrevet i 1751 i Strømstad. Foruden grænsedragningen, blev det aftalt at samerne fremover frit kunne færdes mellem landene, over grænserne og at ingen samer mere skulle betale skat til mere end et rige.

Samerne kristnes i slutningen af 1300-tallet da Dronning Margrethe den 1. var hersker i Norden. På den tid fandtes en samekvinde ved navn Margareta som var meget kristen og derfor foretog en rejse sydpå til Uppsala, Vadstena og Lund for at mødes med kirkens mænd. Hun vakte enorm interesse hos både ærkebiskoppen af Lund samt hos Dronning Margrethe den 1. Sammen skrev de et brev på latin til hele det samiske folk, med opfordring til at vende sig til "sandhedens vej".

I øvrigt blev Dronning Margrethe gift som 10-årig med kong Håkon af Norge, der var 23 år. Siden flyttede hun til Norge, hvor hendes opdragelse blev varetaget på Akershus af den hellige Birgitta af Vadstena. Den endelige omvendelse til kristendommen skete i 1600-tallet.

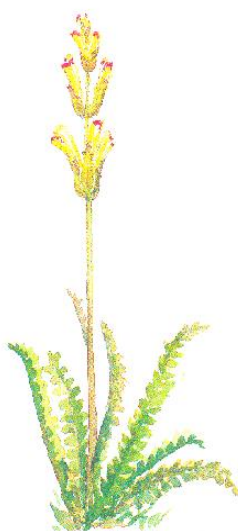
Carl von Linné i Lapland

Går vi frem til år 1732 besøger en mærkelig mand, en svensk videnskabsmand Lapland. Hans navn er Carl Linnæus, senere Carl von Linné, og foruden at være fadder til det taxonomiske system, som alle planter og dyr i hele verden, den dag i dag inddeles efter, var han en ivrig opdagelsesrejsende. Systemet opfandt han i 1753 hvorefter han navngav alle dyr og planter med to latinske navne, et slægts-navn og et arts-navn. Således gik turen også til Lapland i året 1732, nærmere betegnet den 12. maj. Efter Umeå, på vej mod Lycksele og Lycksele myren, opdager han en lille plante som han bliver meget glad for. Han opkalder den derfor efter sig selv og giver den navnet Linnæa borealis.

På hele rejsen blev Carl hjulpet af de lokale samere.

I 1731 skrev Carl von Linné sin første afhandling om en af Laplands meget smukke blomster, Kong Karls spira, på dansk Kongescepter. Han disputerede imidlertid ikke selv over den, men "solgte" afhandlingen for 30 daler til O. Rudbeck.

Den 10. oktober var Carl tilbage i Uppsala igen. Han havde da rejst i 23 uger og havde gået, sejlet og redet i alt 7.365 km.

Fedli-odder's Scepterium C. Linnæus

Pomeransfugl

Højdepunktet for mange Laplandsfarere med interesse for fuglene er så absolut at få Pomeransfuglen at se. Imidlertid er denne art speciel derved, at man skal op over 1.000 meter over havet, det vil sige at man skal et godt stykke op over trægrænsen i fjeldene for bare at være i nærheden af den.

På vores tur lykkedes det da heller ikke at få denne karakterfugl at se^x). At den er karakterfugl kan vi blandt andet læse af dens svenske navn: Fjeldpiper.

I værket "Folk og Fauna" fra 1985 står der følgende om Pomeransfuglen:

citat "Pomeransfuglen var indtil midten af 1800-tallet ret almindelig i Jylland, nu optræder den som en meget fåtallig trækgæst.

I enevoldskongernes tid blev der leveret mange pomeransfugle til hofhusholdningen; i SV Jylland foregik jagten på dem som regel den 8. maj. Kødet er fedt og lækkert, "en ægte smarodser (ædedolk) ville nok vælge sig den død at foræde sig i pomeransfugle".

AMMARNÄS, LAPLAND 19/6-2/7 2005

Endnu en gang arrangerede DOF en 14-dages tur til det smukke Lapland. Det er en rejse på ca. 1150 km fra København og det traditionelle turmål Ammarnäs finder man inde i Vindelälvens Nationalpark - ca. 90 km fra Sorsele, som er den nærmeste større by.

Turen derop tog denne gang ca. 27½ time, idet vi startede fra Københavns Hovedbanegård kl. 13:25 og havde en hel aftens sightseeing i Stockholm, inden den videre færd mod nord. Vi var fremme i Ammarnäs næste dag kl. 17:00.

Hjemturen blev indledt på en dag med hedebløge den 1/7 kl. 13:00 og sluttede den 2/7 kl. 11:15 på Københavns Hovedbanegård dvs. ca. 22 timer senere.

Lederteamet siger hermed tak for en herlig tur fyldt med spændende oplevelser og gode minder om både fuglene og dyrene men også om Lapland i al sin overdådighed. Det hører med til historien, at Per blev så begejstret for hele turen, at han straks efter hjemkomsten planlagde en gentagelse, og han var allerede af sted igen mindre end 2 måneder senere – denne gang i selskab med sin kone, der ikke skulle snydes for også at opleve Ammarnäs!

Morten Møller Hansen og Per G. Larsson

Deltagerlisten ordnet nogenlunde alfabetisk og/eller familiemæssigt

Anders Christensen	Varde		AC
Boe Byvard og Carin Salomonsen	Skovlunde		BB CS
Jan Erik Johnsson	Virum		JEJ
Jonna Nielsen	Karise		JN
Jørn Risom	Gørlev		JR
Mette Høgh, Jørgen Petersen og Thor Høgh Petersen	Espergærde		MH JP THP
Mogens Friis	Greve		MF
Morten Møller Hansen	Brøndby	(leder)	MMH
Per G. Larsson	Dragør	(leder)	PGL
Steffen Holst, Køge			SH

Turen dag for dag

Optakt

Selve optakten til turen var dramatisk på flere måder. For det første blev store dele af Lapland og Ammarnäs i særdeleshed ramt af udbredte oversvømmelser – de værste siden katastrofeåret 1995, hvor DOF også var på de kanter! Det skete i ugen op imod vores afgang, og meldingerne deroppefra blev studeret flittigt. Vejen ind til byen blev på et tidspunkt spærret pga. vandmasserne, men heldigvis for os nåede vandet at synke tilstrækkelig meget til, at vejen kunne genåbnes nogle dage inden vi skulle af sted.

Om lørdagen dagen før afgang slentrede Per ned til DSB's rejsebureau for som aftalt at hente billetterne. Stor var hans overraskelse, da det viste sig, at de havde lukket! Ingen havde gjort sig den ulejlighed at fortælle ham, at de skulle hentes senest fredag, så pludselig var gode råd dyre. Det lykkedes hurtigt at få det almindelige DSB kontor (som i parentes bemærket intet har at gøre med deres rejsebureau og derfor heller ikke havde nogen telefonnumre man kunne forsøge sig med) til at booke nogle billetter hele vejen. Tilbage stod problemet med hjemkomsten, men det måtte løses ved at få tilsendt de bestilte billetter, og det gik fint.

Den nye bookning betød, at rejsetidspunktet blev forrykket, så vi skulle af sted 1 time tidligere end annonceret, og Morten og Per fik derfor travlt med at få fat i alle deltagere lørdag aften. Det lykkedes heldigvis med hiv og sving bl.a. via familie og naboer at få fat i alle, så vi i samlet flok kunne påbegynde rejsen fra Københavns Hovedbanegård.

Søndag den 19/6

Kort før Øresundsbroen opdagede Jan, at hans tegnebog var forduftet og en intens eftersøgning i bagagen bragte den ikke for dagen. Den måtte være blevet stjålet med kontanter, VISA og det hele! Diverse kort blev derfor spærret, da vi nåede Malmö station og mobilen endelig fik forbindelse.

Kort før Stockholm fik vi en del ventetid, da vi var nødt til at stoppe og samle en masse strandede passagerer op fra et nedbrudt tog, der ikke kunne køre længere. Der blev lidt trangt i gangene og den planlagte ankomst 18:40 blev i stedet forrykket til 19:30.

Da vi nåede Stockholm, var der god tid til et restaurantbesøg og at spankulere rundt i byen og turiste. Det lykkedes os dog forinden at komme væk fra hinanden i to adskilte grupper på centralstationen, men de medbragte mobiler viste hurtigt deres værd. Derefter gik der en rum tid, indtil alle havde fået pakket deres kufferter ind i bagage-boksene dels på grund af manglende mønter og dels kufferternes størrelser. Det var en lun aften og termometeret svingede sig op på 28,5°C. Vi havnede til sidst i Gamla Stan på Stora Torget, hvor udendørs restauranterne bød på god mad til høje turistpriser!

Nattoget til Östersund var forsynet med skilte med teksten "Liggvagn". Vittige hoveder var ikke sene til at foreslå oversættelsen "Ligvogn" eller måske var betydningen "Lig vågen"?

København – Malmö**13:00 – 14:15**

Musvåge 1, Tårnfalk 1, Hvid Vipstjert 1, Gråspurv 1, Malmö, Stær 50

Malmö – Sävsjö**14:15 – 16:00**

Udover de mest almindelige arter som kragefugle og måger, blev der også noteret følgende på togturen: Grågås ca. 10, Skeand 1, Troldand 30, Rød Glente 5, Trane 2, Vibe 1, Storspove 1 m juv. (stop ved Alvesta) samt Ræv 1.

Sävsjö – Stockholm (Norrköping passeret kl. 17:30)**16:00 – 19:30**

Toppet Lappedykker 2, Knopsvane 1, Sangsvane 4, Krikand 1, Rørhøg 1, Musvåge 1, Blishøne 1, Svartbag 2, Fjordterne 4, Mursejler 1, Ravn 2, Hare 1, Ræv en familie på 3 tæt ved sporet, Rådyr 3.

Stockholm**19:30 – 00:10**

Fiskehejre 2 overflyvende, Sildemåge 6 four./rast ved havnen, Fjordterne 1 four., Mursejler 20, Hvid Vipstjert 1, Solsort 1, Musvit 1, Gråspurv x

Mandag den 20/6

De første stod op ved 6-tiden og som sædvanlig med sådanne rejseformer fik folk med skiftende held sovet i de gyngende sovevogne. Vi vågnede op til sol, jævn vind og 20°C. Køreplanen levede ikke meget tid til at nå at skifte til Indlandsbanen, idet den afgår 2 min. efter toget er rullet ind på Östersund station! Morten spændede i forvejen uden kuffert og fik holdt den tilbage, så alle i ro og mag kunne stige ombord og nyde den næste spændende etape. Lidt skuffende kørte toget hurtigere end ventet og der blev desværre ikke stoppet meget undervejs, når store dyr og fugle blev spottet; man nøjedes med at annoncere nogle af dem i mikrofonen. Men det blev alligevel til nogle hyggelige timer (6 i alt) med udsigt til de vidunderlige landskaber og af og til nogle rener eller elge langs sporene. Undervejs blev der gjort holdt flere gange for morgenmad og frokost, og de mest ihærdige sprang straks af sted for at kratluske ved fuglekasser, skovbryn eller søbredder tæt ved stationerne.

Ventetiden i Sorsele blev af nogle bl.a. brugt til at få finpudset og oversat de svenske gloser, som de tålmodige og undrende piger på turistbureauet ved stationen havde deres besvær med at forstå. Samme sted kunne vi mod en beskeden entré besøge museet over Indlandsbanens historie eller forsyne os med brochurer omkring Vindelälvens Nationalpark, som nu lå snublende nær. Samtidig fik vi nu også de første glimt af de omfattende oversvømmelser, som i høj grad også var gået ud over de nærliggende vådområder.

Det viste sig, at vi var de eneste passagerer, der skulle med til Ammarnäs og chaufføren var flink og kørte os helt op til hytterne. Han medbragte i øvrigt en masse post, som skulle uddeles til de enlige huse og små flækker langs ruten derind.

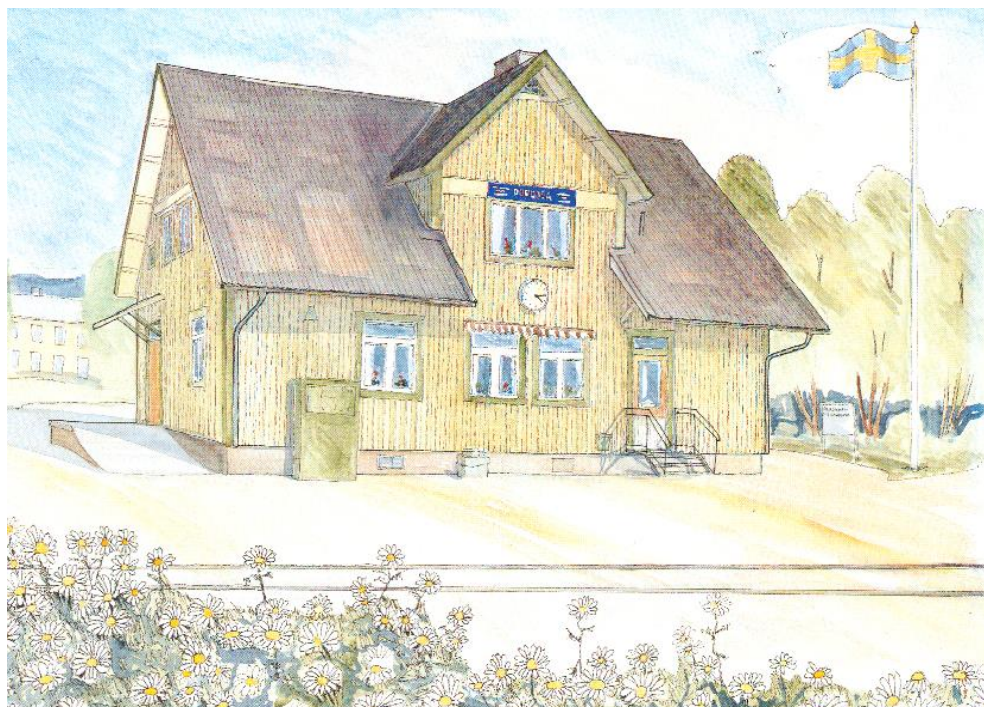
Vi ankom kl. 17, hvorefter det satte ind med regn, som varede ved det meste af aftenen og natten med. Det affholdt os dog ikke fra at aflægge deltaet et besøg om aftenen – der er jo lyst døgnet rundt og man kan i princippet spejle efter fugle, når man har lyst! Det stod hurtigt klart, at alle øer og holme lå under meterhøjt vand, så mange fugle rastede på bredderne op mod vejene.

Morgenobs fra toget frem mod Östersund**ca. 05:30 – 07:30**

Canadagås 14, Hvinand 2 med ællinger (Hvillinger?), Trane 1 (JN), Stor Præstekrave 2, Storspove 1, Mudderklire 1, Landsvale 2, Stenpikker 1, Elg 1 set kl. 03:30 (JN), Rådyr 2

Östersund – Vilhelmina**07:30 – 11:00**

Sortstrubet Lom 6, Sangsvane 2, Tårnfalk 1, Trane 2, Hvidklire 1, Mudderklire 4, Fjordterne 1, Hvid Vipstjert 5, Skovpiber 1, Bysvale 4, Landsvale 2, Husrødstjert 1 han Dorotea St., Sjagger 25, Løvsanger 2, Ravn 2, Elg 1 sprang af sted få meter fra toget og desuden 1 hun med 2 kalve set ved Messelefors, Rensdyr 2

Vilhelmina St.**11:00 – 11:25**

Sortstrubet Lom 3, Mudderklire 1, Stor Flagspætte 1 overflyv., Solsort 1, Gransanger 1, Grå Fluesnapper 1, Musvit 2, Blåmejse 2, Gråspurv 2, Bogfinke 2, Grønsisken 12

Vilhelmina – Sorsele**11:25 – 13:40**

Canadagås 1, Hvinand 11, Fiskeørn 1, Tjur 1 hun opjaget tæt ved sporene, Dalrype 1 (MF), Trane 2, Storspove 1, Svaleklire 3, Tinksmed 1, Mudderklire 1, Mursejler 5 Storummen, Bysvale 5, Sangdrossel 1, Ravn 2, Gulspurv 1 syng. Storummen, Elg 3, Rensdyr 1

Sorsele**13:40 – 15:20**

Hvinand 1, Tinksmed 2, Havterne 2, Hvid Vipstjert 1, Sjagger 4

Sorsele – Ammarnäs**15:20 – 17:00**

Troldand 2, Sortand 5, Dværgfalk 3, Gøg 2, Hvid Vipstjert 2, Sangdrossel 1, Sjagger 10, Kvækerfinke 3, Gulspurv 1, Snehare 1

Ammarnäs-deltaet inkl. fugletårnet**21:00 – 22:40**

Sortstrubet Lom 1, Pibeand 10, Troldand 4, Sortand 9, Toppet Skallesluger 2, Dværgfalk 1, Dobbeltbekkasin 5, Skovsneppe 2, Rødben 1, Odinhøne 2 overflyv., Havterne 4, Fjordterne 2, Skovpiber 1, Vindrossel 2, Sangdrossel 3, Snehare 1

Hytterne

Skovsneppe 3 overflyvende, Vindrossel 1 syng.

Ammarnäs Stugby, billedet er taget fra Stig Martins helikopter på Pers anden tur i august

Tirsdag den 21/6

På trods af endog meget dystre vejrudsigter var vi heldige med vejret. Hele dagen svag vind og masser af sol. Nogle korte perioder med småregn ændrede ikke på indtrykket af en meget lummer sommerdag.

Vores første møde med fjeldet skete via den noget anstrengende opstigning til Ribovardo syd for byen. Der blev svedt bravt og holdt mange pauser, men op kom vi og blev i de næste 3½ time bl.a. belønnet med de første bjergarter, herunder også to arter Lemminger. Rygterne om massiv optræden af dette vigtige byttedyr talte sandt. Det vrimlede med beviser for dyrenes aktiviteter under den nu smeltede sne og vi fik da også set en hel del til de tillidsfulde dyr i løbet af turen. Vi fandt også et meget stort uglegylp, som givetvis stammede fra en af de tre største arter (Sne-, Lap- eller Slagugle).

Stakkels Mogens fragtede tålmodigt det tunge kameraudstyr rundt hele dagen, men uden at få noget som helst i søgeren. Det skulle heldigvis blive meget bedre som dagene skred frem!

På vej ned ad bjerget om eftermiddagen blev vi minsandten overhalet af tre terrænløbere, som i halsbrækkende tempo spurtede ned af skråningerne på steder, hvor vi yderst forsigtigt forsøgte at sætte sålerne på velegnede trædesteder. Hver sine interesser ...

Ammarnäs**07:00 – 09:00**

Krikand 1, Tinksmed 1, Rødben 1, Skovpiber 1, Gul Vipstjert 3, Vindrossel 1, Broget Fluesnapper 1, Gråsiskan 1, Egern 1 (PGL)

Fjeldlemming *Lemmus lemmus*

Som ventet så vi den jævnligt på vores fjeldvandring. Nogle individer sås tillidsfuldt helt ned til 20 cm afstand, så det er lidt utroligt, at sådan en art kan overleve rovdyr og -fugle i det lange løb! Overalt så vi spor af lemmingernes vinteraktiviteter ved boer, gange og toiletter, som tidligere lå under sneen, men som nu var afdækket. Alle nævnes: 21/6 3 ad. + 1 helt nyfødt på en skovsti + 2 døde Ribovardo-ruten, 23/6 8 døde mellem Mieskat og renslagteriet, 25/6 hele 12 døde ved Örbo, 27/6 1 ex. + 2 døde Gaisatj samt 29/6 1 ex. Kungsleden syd for Stabburet.

Ribovardo (Kungsleden via Slagerbäcken)**09:00 – 17:25**

Fjeldvåge 1, Fjeldrype 1 (JR), Hjejle 1, Dobbeltbekkasin 3, Rødben 2, Tinksmød 2, Odinhøne 4 four. ned til 20 m afstand, Stormmåge 2, Havterne 2, Lille Kjove 3 ad., Gøg 3, Engpiber 7, Skovpiber 6, Gul Vipstjert 3, Rødhals 2, Rødstjert 6, Stenpikker 6, Sangdrossel 3, Sjagger 4, Broget Fluesnapper 1 syng., Gråkrage 4, Ravn 1, Bogfinke 2, Kvækerfinke 12, Grønsisken 9, Gråsisken 1, Dværgværling 1 han syng. 10x (65°56.083, 16°11.233) på næsten samme sted, som dér hvor sidste DOF-hold fandt en for 10 år siden!, Rørspurv 4, Fjeldlemming 3 + 1 nyfødt + 2 døde, Skovlemming 2

Ammarnäs (udvalgte aftenobs fra en Perleugle-løs eftersøgning)**23:10 – 00:10**

Skovsneppe 2, Brandts Flagermus 1, Snehare 1

[51] Johannes Larsen: HJEJLER I EN PLØJEMARK, 1914, Faaborg Museum

Onsdag den 22/6

Vi vågnede op til silende og til tider kraftig øsregn, og det mest positive element var, at det var vindstille. Det klarede først op kl. 14, men lysten til at få set noget drev os frem fra morgenstunden og beslutningen blev, at Tjulträsk ville byde på de bedste chancer for at få lidt i bogen. Samtidig var der en hytte ved Rödingvik, som kunne være et udmærket turmål, idet man her kunne komme i ly for regnen, blive tørret lidt og få sig en bid brød. Enkelte på holdet fortsatte helt ud til Lille Tjulträsk. Vi havde fået hyret en minibus-taxa til at køre os frem og tilbage à to omgange, hvilket sparede os for 7 km gang på hård asfalt, men enkelte vikinger blandt deltagerne tog alligevel turen på gåben hjem.

Trods regn genfandt vi en syngende Dværgværling (dog uden at se den), som havde siddet og sunget samme sted siden den 15/6. Da vi ugen efter besøgte stedet igen, brugte vi lang tid på også at se fuglen, men imidlertid så vi til vores rædsel, at en nydelig Rørspurv han sad og imiterede værlingen helt perfekt! En forespørgsel på Forskningsstationen viste, at de var klar over denne fejlkilde, men ifølge dem havde den blot efterhånden lært sig sangen af Dværgværlingen, som de forsikrede os var set positivt og som stadig var i området!

Om aftenen blev det til en pragtfuld tur til deltaet i fuld sol, og medlyset gav glimrende nærobs af bl.a. vadefugle og en Brud på patruljering sås på 1 m afstand.

Ammarnäs

Lille Kjove 1 overflyv. Hotellet, Sivsanger 1 syng. deltaet ved hotellet, Broget Fluesnapper 1, Fyrremejse 2 (SH) +1 (MHP) hytterne, Grønsisken 6, Dompap 1

Stora Tjulträsk (ankomst Rödingvik 12:40)

09:30 – 17:20

Spidsand 1 overflyv., Fløjsand 2, Stor Skallesluger 1 han + 1 trk., Dværgfalk 2, Dalrype 1 (MHP, PGL), Hjerpe 1 (MHP), Trane 1 stod 30 m fra vejen da vi kørte forbi, Skovsneppe 2, Mudderklire 1, Stormmåge 2, Høgeugle 1 juv. fotograferet, Gøg 4, Skovpiber 5, Gul Vipstjert 2, Gærdesmutte 1, Jernspurv 2, Vandstær 1, Blåhals 6, Rødstjert 3, Vindrossel 12, Sangdrossel 6, Sjagger 40, Havesanger 1 syng., Skovsanger 3 syng., Broget Fluesnapper 9, Grå Fluesnapper 5, Musvit 2, Gråkrage 1, Kvækerfinke 50, Dompap 1, Gråsisken 1, Grønsisken 5, Dværgværling 1 syng. 10x, Rørspurv 4, Rensdyr 1 død, Brud 1 løb over asfaltvejen (AC)

Ammarnäs-deltaet

20:40 – 22:40

Pibeand 18, Krikand 9, Gråand 6, Troldand 8, Sortand 2, Toppet Skallesluger 3, Lille Skallesluger 1 hun, Hjejle 1, Brushane 20 (10 spillende hanner), Dobbeltbekkasin 2, Hvidklire 6, Tinksmid 12, Rødben 7, Mudderklire 2, Odinshøne 3, Havterne 30, Gøg 7, Gul Vipstjert 3, Bynkefugl 1, Blåmejse 1, Broget Fluesnapper 3, Dompap 3, Grønsisken 6, Gulspurv 1 syng., Brud 1 ad. i sommerdragt småløb forbi gruppen på kun 1 m afstand; meget nysgerrig; set i 2 min. og fotograferet.

Rensdyr *Rangifer tarandus*

Naturligvis en Laplands-klassiker og det blev da også til en hel del iagttagelser. Der er tale om tamrener, som det meste af året lever vildt! Se observationer under pattedyr.

Ammarnäs - deltaet og kartoffelbakken, billedet er taget fra Stig Martins helikopter på Pers anden tur i august

Torsdag den 23/6

Til vores store overraskelse fandt vi ud af onsdag aften, at der til stugbyn (hytteudlejningen) var tilknyttet en gratis minibusservice, som fragter gæsterne ud til valgfrie startsteder for vandreturene i området. Det benyttede vi os af til at blive kørt ud til renslagteriet ca. 8 km i luftlinie nordøst for byen.

En dejlig nem fjeldtur med flere gode fjeldarter og blødt, mosdækket underlag, som for det meste var nemt at gå på, gjorde turen til Mieskat til en fornøjelse. Bjerget rummede overraskende mange vadefugle, som fouragerede på selve fjeldskråningerne over et stort område. Per og Mogens fulgte ikke helt med op til Mieskat, som ifølge de andre gav en utrolig flot udsigt over fjeldverden. Per gik langsomt tilbage, plejende sit knæ, mens Mogens jagtede Laplandsværpling med sit kamera. I øvrigt mente Per siden hen at have hørt Tredækker her oppe.

Vi begav os tilbage til renslagteriet, så vi var der til den aftalte tid, men desværre havde chaufføren misforstået os med hensyn til opsamlingsstidspunktet kl. 17. Efter lidt ventetid begyndte 5 mand på nedstigningen mod byen til fods, og de blev belønnet med både Hjerpe, Høgeugle og Stor Tornskade.

Om aftenen havde vi fået arrangeret en helt speciel Sankt Hans aften. Den hyggelige aften forløb med båltaler, vitser og fællessang til den lyse morgen – dvs. det var det jo hele tiden – men så i hvert fald indtil trætheden meldte sig.

Ammarnäs ("morgen")

00:00 – 07:00

Lille Regnspove 1 (JR), Tredækker 3 overflyv. kl. 01 Näsberget ved slalombakken (PGL,SH), Gøg 1, Solsort 2, Fuglekonge 1 syng., Fyrremejse 1, Stær 5 (JN), Bogfinke 1

Renslagteriet**09:40 – 10:15**

Pibeand 1 hun, Troidand 2, Gøg 2, Engpiber 3, Rødstjert 4, Bynkefugl 1, Blåhals 1, Sjagger 1, Sangdrossel 1, Rørspurv 2, Rensdyr 4

Dårotjokke (1068 m.o.h.)**10:15 – 13:35**

Hjejle 5, Lille Kjove 2, Gøg 1, Engpiber 7, Stenpikker 4, Blåhals 1, Gråkrage 2, Ravn 7, Rørspurv 3, Laplandsværting 4, Skovlemming 2

Dårotjokke – Mieskat (1057 m.o.h.)**13:35 – 15:00**

Troidand 1 overflyv., Dværgfalk 1, Hjejle 60 four., Almindelig Ryle 22 four., Temmincksryle 1, Lille Regnspove 4 four., Dobbeltbekkasin 1 spillende, Lille Kjove 2, Engpiber 1, Stenpikker 3

Mieskat – Renslagteriet**15:00 – 16:40**

Hvinand 1, Dværgfalk 1 + 1 hørt, Fjeldrype 1 opjaget, Skovsneppe 1, Lille Kjove 1 jagende, Stenpikker 2, Blåhals 1, Sangdrossel 1, Ringdrossel 2 overflyv., Ræv 1 (MF), Fjeldlemming 8 døde, Rensdyr 85

Renslagteriet – Ammarnäs**16:40 – 18:45**

Fløjlsand 1 overflyv., Fjeldvåge 1, Hjerpe 2 kald. i 4 min., den ene set glimtvis (JEJ,MMH), Rødben 1 hørt, Mudderklire 1, Høgeugle 1 juv. sad og kaldte længe og fløj til sidst væk (JEJ,MMH), Rødhals 2, Sangdrossel 2, Stor Tornskade 1 (PGL,SH), Rådyr 1

Hytterne (aften)

Tredækker 2 over kl. 01 Näsberget (JP,PGL,SH), Skovsneppe 3, Rødhals 1 syng., Gulspurv 1 syng.

Fredag den 24/6

På "slapperdagen" (vi forsøgte at skifte mellem kortere og længere dagsture hver anden dag, så formiddagen var givet fri) tog vi den direkte tur op ad slalombakken øst for skiliften ved Näsberget. Denne tur var alt andet end afslappende og den stejle stigning sugede kræfterne ud af alle! Der var meget få fugle at berette om, men udsigten var formidabel.

Efter en halv times ordentlig omgang slagregn og omslag i vejret til hård vind fra nord vendte de fleste i gruppen om, men enkelte seje deltagere "krydsede op mod vinden" og fortsatte til Näsbergstjärnen, hvor de blev belønnet med et par ekstra arter.

Ammarnäs (diverse opsamlinger af soloobs)

Toppet Skallesluger 1, Tårnfalk 1 overflyv. hytterne (MHP,JP), Rødben 1, Tinksmed 2 deltaet, Odinshane 1, Ringdue 1 overflyv. Näsberget (MMH), Gul Vipstjert 2, Rødstjert 1, Sivsanger 1 syng. deltaet, Broget Fluesnapper 5, Fyrremejse 1 hytterne + 1, Musvit 3, Bogfinke 1, Dompap 6, Grønsisken 4, Lille Korsnæb 16 nord for hytterne, Gulspurv 4, Rensdyr 1 slalombakken, Bisamrotte 1 svømmende Hembygdsgården (MF)

Näsberget inkl. Näsbergstjärnen**12:15 – 16:15**

Kongeørn 2 Näsbergstjärnen (BB), Dværgfalk 1, Tjur 1 hun opjaget off-track (MMH) + 1 han slalombakken (BB), Ringdue 1, Bynkefugl 1, Rødstjert 1, Rødhals 1, Solsort 1, Sangdrossel 3, Fuglekonge 1, Lavskrige 5 (JP), Gråkrage 1, Grønirisk 1, Laplandsværting 1, Snehare 1 (MMH), Rensdyr 1 four. på tæt hold

Lavskrige *Perisoreus infaustus*

Denne eftertragtede helt specielle Laplandsart voldte nogen kvaler for de fleste og nogle måtte helt frem til den allersidste dag før den omsider kom ind i kikkertfeltet. Det lykkedes minsandten også efter 20 min. og vha. mobiltelefoner at guide et lille twitcherhold fra Örnbo frem til en fouragerende flok, inden de forsvandt! Alle nævnes: 24/6 5 Näsberget (JP), 25/6 to flokke på 4 og 8 ex. four. langs Bissajaurelven nær Örnbo, 25/6 1 Bergvägen bag hytterne (MMH), 27/6 5 bag hytterne (JEJ), 1/7 3 (JEJ) + 1 (JR) Näsberget.

Ammarnäs (aften)

Sortspætte 1 trommende og kaldende nord for hytterne (CS,MHP,SH,THP), Fyrremejse 2 lyssporet, Stor Korsnæb 1 ad. + 1 juv. nord for hytterne (SH)

Deltaet inkl. Fugletårnet (MF,MMH)
21:30 – 22:30

Rødstrubet Lom 2 overflyv. kaldende, Krikand 1, Troidand 6, Lille Skallesluger 1 hun, Dværgfalk 2, Brushane 10, Mudderkliire 1, Odinshøne 2 sø bag supermarkedet, Havterne 6, Grå Fluesnapper 1

Lørdag den 25/6

En dejlig dag hvor vi vandrede ud til kulturmindestedet Örnbo og derfra styrede vi mod søen Bissajaure. Ved Örnbo boede en familie isoleret i tre generationer, og efter den sidste ejer døde i 60'erne begyndte bygningerne at forfalde. Gode kræfter fik foranstaltet en renovering af hytterne engang i 70'erne og siden da har hytterne stået som et kulturminde, som er et oplagt dagtursmål. Vi havde i mellemtiden fået arrangeret det så heldigt, at vi simpelthen fik nøglerne til minibussen, så vi ganske gratis kunne fragte os rundt i området, så det var en smal sag at få alle fragtet ud på den anden side af Gautsträsk, hvor stien mod Bissajaure og Örnbo begynder.

En tur ind ad Troidstien, som er en slags sidevej til hovedstien, gav en død Tretået Spætte, som formentlig var snuppet af en Skovmår. Mogens fik en fjer i hatten, men bemærkede tørt, at han hellere ville have en levende en af slagsen i søgeren. Troidstien fører vandreren nogle hundrede meter ind i et stykke med sælsom uberørt urskov og man ender ved et vandfald inde i skoven, hvorfra man hurtigt kommer ud på hovedstien igen. Det anbefales at lave denne afstikker, men man skal være opmærksom på, at man let går forbi det håndmalede skilt, der markerer indgangen. På strækningen var Mogens, Steffen og Per med sit dårlige knæ kommet lidt bagud. Per ville samle en formodet tjurlort op, men

i samme sekund hørte Steffen en lyd, og præcis som begge kigger op, så de det der for mange er det ultimative i skoven: *Hjerpe!* - råber Steffen næsten ærbødigt lavmælt. Hurtigt fik de Mogens kaldt til sig med hans kamera, og siden hen resten af turdeltagerne, så efter en noget fugletom start fik alle set Hjerpe på klods hold, idet en høne med kyllinger krøb, løb og fløj rundt i skovbunden og på stien foran og bag os i over en halv time, mens hun kaldende holdt kontakten ved lige med ungerne.

På vej tilbage havde Morten og Mogens fundet en flok Lavskriger og det lykkedes minsandten 4 forpustede deltagere med Per (hvis dårlige knæ for en stund var glemt) i spidsen at twitche dem 20 min. senere efter et telefonopkald og en omtrentlig beskrivelse af stedet!

Om aftenen havde lederne en 3 timer lang god samtale med den lokale "iværksætter" Stig Martin, som er same og områdets drivkraft på mange områder. Læs mere om den navnkundige same, Stig Martin andet steds i rapporten. Han tilbød os minsandten, at han og hans folk ville sætte nogle kåter op på et valgfrit sted i fjeldet og næste dag (for 370 kr. pr. mand) flyve hele gruppen i helikopter fra en fjeldtop til en hytte ved Marsivagge. Samtidig ville han sørge for fragt af bagage, mad og drikke samt liggeunderlag, køkkengrej og lignende! Det var en enestående chance, som vi greb med begge hænder – især da ingen i gruppen nogensinde havde prøvet at flyve i helikopter før. Morten og Per plus to andre heldige blev desuden inviteret på en længere rundflyvning i nationalparken bl.a. for at vi kunne danne os et indtryk af mulighederne for at etablere en basislejr eller lignende, når DOF'ere næste gang besøger området. Spørg blot efter Stig Martin – alle kender ham – og undersøg mulighederne for på en hurtig og spændende måde at blive flyttet langt ud i vildmarken ved hjælp af helikopter! Han er i øvrigt god for at løse alle mulige andre ønsker som folk måtte komme frem med, idet han jævnligt arrangerer ture for eventyrlystne jægere, vandrefugle, sportsfolk o.a.

Ammarnäs – Örnbo og retur

09:00 – 18:10

Sortstrubet Lom 2, Fjeldvåge 1, Hjerpe 1 hun med ca. 3 kyllinger set på <20 m afstand i ca. ½ time + 1 hørt 700 m fra P-pladsen, Tretået Spætte 1 hun død Troidstien, Bysvale 6, Hvid Vipstjert 4 (1 ved Örnbo), Gul Vipstjert 1, Solsort 1, Sangdrossel 1, Vindrossel 2, Fuglekonge 6, Fyrremejse 3, Broget Fluesnapper 1 + 3 Gautsträsk, Grå Fluesnapper 4, Lavskrige 2 flokke på hhv. 4 og 8 ex., Gråkrage 3, Bogfinke 3, Grønsisken 3, Dompap 5+2 Vindelälvsbroen, Lille Korsnæb 2 overflyv., Gulspurv 1, Fjeldlemming 12 døde

Örnbo – Bissajaure-søen

Tjur 1 hun opjaget, Fyrremejse 2, Grønsisken 2

Bissajaure

Krikand 1, Sortand 2, Mudderklire 1, Høgeugle 1 overflyv. (AC), Gøg 1

Ammarnäs (aften)

Rødstrubet Lom 3 overflyv. deltaet, Skovsneppe 1 hytterne, Odinhøne 5 søen bag købmanden, Vandstær 2 ad. fløj til og fra rede med 3 juv. ved broen over Vindelälven, Lavskrige 1 Bergvägen nord for hytterne (MMH), Grønirisk 4, Egern 1 Lapbyen, Snehare 1 Bergvägen

Tretået Spætte *Picoides tridactyla*

Denne eftertragtede art blev fundet på to lokaliteter: 25/6 1 hun fundet død Troldstien (Gautträsk-Örnbo) og 26/6 1 par ved rede med 1 juv. samt 1 hørt på tilbagevejen nær P-pladsen ved Store Tjulträsk.

Søndag den 26/6

Jonna havde på forskningsstationen fået opsnuset, hvor der befandt sig et par Tretåede Spætter, og vi besluttede at gøre et forsøg på at finde dem denne dag. Vejvisningen tog udgangspunkt i et lille håndtegnert kort med nogle i første omgang uforståelige kruseduller, men vi fandt senere ud af hvad de betød. Vi nåede frem til Tjulträsk og efter lidt søgen frem og tilbage fandt vi endelig den rigtige markering på stien, hvor et blåt bånd viste os nulpunktet. Herfra gik det gennem denne tætte skov ved hjælp af kompas, GPS og små bånd på træer og buske med 100 m mellemrum. Omsider fik vi med baggrund i skitsen kæmpet os den lange vej gennem birkeskoven og minsandten om ikke vi nærmest gik lige ind i redetræet! Vi blev der et stykke tid og fulgte med i travlheden i spættefamilien og alle var glade over, at vi var lykkedes med at lokalisere denne drømmeart for Laplandsfarere. Per blev tilbage denne dag og hvilede sit knæ, men brugte tiden konstruktivt, for om aftenen havde han fået arrangeret en samisk aften med Stig Martin, som alle nu vidste hvem var og havde et godt forhold til, han havde jo trods alt fragtet alle våbenføre mænd og kvinder op over fjeldet i sin helikopter. En lokal samefamilie kom på besøg for at fortælle om deres kultur og få serveret et typisk samisk måltid for os. Der blev tændt bål både indenfor og udenfor en ny kåte (en tipi-lignende same-hytte), der var opstillet nedenfor hytterne. Og så blev der serveret traditionel mad i form af "rensdyr-skrav" tilberedt på en meget stor pande, stegte grøntsager af gulerødder, løg, kål mv. og derefter puttet ned i en form for rullet brød à la en vaffel eller som pittabrød. Der blev fortalt om samekulturen, der blev handlet sameknive for flere tusinde kroner og indgået aftaler om køb af rensdyrskind og kød. En flot afslutning på første halvdel af turen.

Ammarnäs (morgen og aften)

Rødstrubet Lom 1 (JN), Sortstrubet Lom 1, Pibeand 10, Trane 1 Hembygdsgården (JR), Hvidklire 1, Tinksmød 3, Rødben 3, Brushane 8, Skovsneppe 1, Odinshane 1, Stormmåge 1 hytterne, Gøg 2, Vandstær 2 ad. + 3 juv. Vindelälvsbroen, Sivsanger 1 syng. deltaet, Grå Fluesnapper 1, Broget Fluesnapper 1, Grønirisk 1, Lille Korsnæb 2, Stor Korsnæb 1 kald./syng. ved hytterne (MMH), Snehare 1 hytterne + 1 fodboldbanen

Stora Tjulträsk**09:30 – 15:15**

Skovsneppe 2, Høgeugle 1 ad. flyv. på 40 m afstand med mejser og finker i halen, Tretået Spætte 1 par ved rede med 1 juv. samt 1 hørt på tilbagevejen nær p-pladsen, Gøg 1, Gul Vipstjert 3, Jernspurv 5, Rødstjert 1, Blåhals 5, Vindrossel 5, Sangdrossel 1, Havesanger 1, Musvit 3, Grå Fluesnapper 2, Broget Fluesnapper 3, Gråkrage 2, Ravn 1, Gråsiskan 1, Rørspurv 4, Dværgværling 1 syng. 20x, Mosegris 1, Skovlemming 1, Snehare 3

Tjulå-broen**15:30**

Vandstær 2, Sangdrossel 1

Mandag den 27/6

Som nævnt havde vi om lørdagen fået aftalt, at vi skulle op på fjeldet og overnatte i nogle opsatte kåter. Valget faldt på en basislejr nær Gaisatj (984 m.o.h.). Kåterne ville blive fløjet derop og opsat, mens vi gik mod toppen nede fra landevejen. Der går en fin sti (i hvert fald på den første del af strækningen) ca. ud for blomsterengen Joubmovare op mod bjerget og allerede fra landevejen kunne vi nyde synet af to Kongeørne, som patruljerede langs bjergskråningerne.

Overnatningen i kåterne forløb fint og Stig Martin havde sørget for både aftensmad og morgenmad, samt bestik, drikkevarer og liggeunderlag, så der var basis for en god gang hygge i lejren.

Denne dag var der en jævn sydvestlig vind og 9° og generelt meget "færøsk vejr", som skiftede meget undervejs. Natten var noget koldere vel ned til kun et par grader over frysepunktet, og mon ikke de fleste sov med det meste af tøjet på?

Turen op over fjeldryggen og ned på den anden side gav et fantastisk syn. Herfra kunne vi se helt ud til Marsivagge (Tredækkerens yngleplads), se op på fjeldet Sulåive og hele fjeldlandskabet foran os. Et imponerende syn. Og tanken om, at vi ikke skulle tilbage senere på eftermiddagen eller aftenen gav en helt anden ro over os alle, en ro der gav sig udslag i, at mange "hjørne" og afkroge i nærområdet blev besøgt. Vi havde rigelig tid – specielt fordi solen jo næsten ikke gik ned og at vi først skulle videre næste dag.

Ammarnäs

Trane 1 overflyv. deltaet (AC), Vendehals 1 hotellet (MF), Lavskrige 5 nord for hytterne (JEJ)

Joubmovare blomstereng

Blåhals 1

Tjulträsk – Gaisatj**09:15 – 11:30**

Fjeldvåge 1, Kongeørn 1 par (ad. + 5k), lille ugle sp. 1 fløj over stien, Engpiber 5, Blåhals 2, Rødstjert 1, Løvsanger 5, Broget Fluesnapper 4, Gråkrage 1, Grønirisk 1, Rørspurv 3, Rensdyr 5

Gaisatj og søen Geppejaur**11:30 – 17:00**

Rødstrubet Lom 1, Krikand 3, Troidand 2, Fjeldrype 13 (to flokke), Hjejle 13, Temmincksryle 3 (1 four. ned til 2 m afstand), Rødben 1, Brushane 1 han, Odinshane 7, Lille Kjove 4 ad., Stormmåge 2, Havterne 4 trk., Engpiber 20, Blåhals 4, Stenpikker 4, Sangdrossel 1 trk., Ringdrossel 1 overflyv., Misteldrossel 1 overflyv., Løvsanger 3, Ravn 1, Tornirisk 1 overflyv., Laplandsværting 4, Brud 1 på toppen af Gaisatj (JEJ), Skovlemming 1 død, Fjeldlemming 1 + 2 døde, Nordmarkmus 2 døde, Rensdyr 6

Temmincksryle

Temmincksryle *Calidris temminckii*
 - 23/6 1 opjaget og omkringflyvende
 Mieskat og 27/6 3 ex. mosen
 nedenfor Gaisatj, hvoraf den ene
 kunne ses fouragere ned til 2 m
 afstand!

Tirsdag den 28/6

Basislejren var blevet opslået lidt øst for Gaisatj og ovenfor Store Tjulträsk (på position 65°58.696, 16°02.815) og efter en kold nat tog vi den med ro næste formiddag, hvor kun de nærmeste omgivelser blev udforsket. Vi havde aftalt, at Stig Martin skulle begynde at flyve os over til næste basislejr om formiddagen og efter at have pakket helikopteren til bristepunktet med bagage og deltagere lettede første hold kl. 11:30. Det passede fint med, at en opklaring brød frem på dette tidspunkt.

Helikopterturen flyttede os ca. 7 km mod nordøst og hele turen tog ca. 5 min, hvorunder man fløj tæt ind over det kendte Tredækker-reservat Marsivagge. Morten, Per, Steffen og Thor var heldige at få en ca. 40 min. lang rundflyvning på udkig efter Bjørn, Jærv og egnede steder til at anlægge basislejre næste gang DOF besøger Ammarnäs.

Den nye lejr blev etableret ved Stabburet, som er en renvogter-hytte, som er opført omkring 1880. Dengang var folk meget mindre end i dag, så vittige hoveder fik lejlighed til at døbe den "knaldhytten" som følge af alle de gange folk slog hovederne mod tværbjælkerne ved indgangspartiet! Udover hytten findes også en toiletbygning og et særegent fadebur, der bestod af en kopi af en mindre hytte på toppen af en svær, tyk tilskåret træstamme, som gør at mad kan opbevares i ca. 3-4 m højde udenfor rovdirenes rækkevidde.

Om eftermiddagen besteg de fleste trods "skader" Stora Jåppe og om aftenen var der udflugt til Marsivagge, hvor Tredækker og Mosehornugle kom i bogen, og siden blev der spillet poker i lederhytten. Vi havde fundet nogle efterladte spillekort og medbragte kartoffelchips og kiks fik lov at gøre det ud for – nå ja chips!

Vandringen langs Kungsleden mod Stora Jåppe gav endnu et nyt og fantastisk syn på fjeldverdenen. Der åbenbares et karsk landskab, som selv om vi var oppe i omkring 1000 m's højde ikke gave bonus i form af Pomeransfugl.

Basislejr øst for Gaisatj**06:00 – 12:20**

Fjeldvåge 1, Dobbeltbekkasin 1, Lille Kjove 1 (JR), Stormmåge 3, Engpiber 6, Jernspurv 1, Blåhals 4, Løvsanger 5, Tornirisk 1 (MF), Gråsirken 1, Laplandsværting 1 han + 2 hørt

Helikopterrundflyvning**12:20 – 12:55**

Pomeransfugl 1+1 begge opjaget tæt ved snegrænsen i 1053 m højde ifølge GPS'en. Det skete ved bjerget Sulåive (66°02.493, 15°52.122). Desuden Rensdyr 120.

Stabburet**12:55 – 14:00**

Dalrype 1 opjaget (JP,MP,PGL,SH) + 1 hørt (MMH), Lille Kjove 4, Engpiber 3, Sjagger 2 syng., Løvsanger 3, Gråsirken 2, Rørspurv 2

Stora Jåppe**14:00 – 17:30**

Fjeldrype 1 hun (lå stille i ½ time på rede?), Hjejle 25, Almindelig Ryle 5, Lille Regnspove 1 (AC), Lille Kjove 6-9, Engpiber 10, Ravn 3, Gråsirken 1, Snehare 1

Marsivagge**21:00 – 23:00**

Trold-/Bjergand sp. 1 hun på lang afstand, Sortand 5, Dværgfalk 1 hun, Hjejle 2, Dobbeltbekkasin 1, Tredækker 1 spillende fra 22:35 hørt 15-20x og desuden en spillende hørt 3x mellem hytten og Stora Jåppe, Rødben 4, Tinksmed 7, Lille Kjove 1, Stormmåge 7,

Havterne 4, Mosehornugle 1 jagende i 20 min. opdaget på 1 km afstand og set ned til 100 m, Rensdyr 70

Onsdag den 29/6

Sidste dag på fjeldet udspandt sig i flot solskinsvejr men dog kun med 12°C. Vi vandrede ca. 13 km i fint terræn hjem mod hytterne i Ammarnäs. Turen bragte igen – måske er det derfor så mange mennesker bliver alvorligt forelsket i Lapland – et vidunderligt landskabssceneri. Der var et utroligt farvespil kombineret med stilhed og uendelige vidder. Betagende, intet mindre. Undervejs deltes holdet i et par grupper, der vandrede i forskellig tempo. Nogen gik mod Mittibergtjärnen og via Näsberget hjem; andre skræede ind over mod Vindelåforsen og mod syd ned gennem de tætte granskove nord for byen. Man kommer ud af skoven på en af byens nordlige grusveje, og ønsker man at gå den modsatte vej mod nord findes indgangen til sporet ved position 65°57.919, 16°12.067. Holdene returnerede i bedste Tour de France stil i diverse smågrupper med op til 3 timers forskel alt efter hvilken rute (omvej) man valgte. Vi returnerede til byen til pragtfuldt sommervejr, som vi havde glæde af de sidste tre dage. Nogle deltagere lod sig overmande af de sydlandske temperaturer frem for at tage med på den allersidste etape på gåben og nød i stedet den hede bølge, som hidtil havde plaget Danmark og som nu omsider nåede helt op til Lapland.

Undervejs blev de sidste Laplandsværinger og Lemming nydt på tæt hold (ned til 30 cm) og derfor naturligvis behørigt fotograferet, og vi sagde farvel til de sidste Lille Kjøver i denne omgang.

Stabburet og Marsivagge

06:30 – 10:00

Lille Regnspove 1, Tredækker 1 fuldt spillende 3x syd for + 1 spill. ud for lejren kl. 07:30-08:15, Bynkefugl 1 død ved lejren (tilsyneladende trådt ihjel, da den havde knuste æggeskaller på bugen!), Stenpikker 1, Gråsirken 1, Rørspurv 6

Kungsleden (Stabburet - søen Gieråivejauratje)

10:00 – 12:50

Sortand 1 han + 2 hunner, Hjejle 15, Lille Kjøve 3, Engpiber 12, Stenpikker 3, Blåhals 1, Stor Tornskade 1 (JR), Ravn 1, Rørspurv 2, Laplandsværting 4, Fjeldlemming 1

Tjaskaltjärnen mod sydøst til Bertejaur og Ammarnäs (JR, MMH)

12:50 – 15:05

Dalrype 1 opjaget, Hjerpe 1 hørt 1,3 km N for hytterne, Tjur 1 han opjaget på 30 m og 1 han opjaget hhv. 3,3 km og 2,9 km N for hytterne, Skovhornugle 1 opjaget 2x på 20-30 m afstand (4,8 km nord for hytterne), Engpiber 2, Gul Vipstjert 3, Jernspurv 1, Blåhals 5, Fuglekonge 2, Ravn 1, Gråsirken 3, Rørspurv 1

Tjaskaltjärnen mod Mittibergtjärnen og

Näsberget (JP, MHP, PGL, SH, THP)

12:50 – 18:00

Tjaskaltjärnen: Krikand 1, Spidsand 1 hun, Troldand 2, Sortand 1 hun, Havlit 1 hun, Tinksmed 3, Rødben 2, Hvidklire 1, Brushane 2, Tredækker 1 spillende, Odinshane 1, Lille Kjøve 1, Stormmåge 4, Gul Vipstjert 1, Blåhals 1, Grå Fluesnapper 1, Ravn 1, Laplandsværting 1

Mittibergtjärnen: Sortand 1 par

Näsbergtjärnen: Sortstrubet Lom 1, Fyrremejse 1, Broget Fluesnapper 2

Gielmetjärnen (AC, JEJ): Krikand 7, Havlit 1 han, Hjejle 5, Rødben 4, Odinshøne 35, Lille Kjøve 3, Stenpikker 3, Laplandsandsværting 4

Pause på vej hjem fra Stabburet

Ammarnäs (aften)

Krikand 8, Tinksmød 2, Rødben 2, Tredækker 2 spillende deltaet 23:15 (PGL,SH), Odinshøne 6 søen bag købmanden, Høgeugle 1 (formentlig denne art) over købmandssøen 20:30, Rødhals 2 syng., Fuglekonge 1, Bisamrotte 1 løb over vejen ved købmandssøen kl. 22 (MF)

Torsdag den 30/6

Vi brugte bl.a. lidt ekstra tid ved deltaet til morgen og var ude at gå på de holme, der omsider var kommet til syne, efter at vandet var sunket en hel del ovenpå oversvømmelserne. Folk fik handlet de sidste ting, så man var forsynet til de sidste par dage, og der blev hentet bestilt rensdyrkød og skind samt ledt efter de sidste manglende arter. Dette gjaldt især Fyrremejse og Lavskrige. Det kan i øvrigt undre, at vi overhovedet ikke kunne finde Lapmejsen nogen steder i løbet af de to ugers ophold og sammen med de store uglearter og Blå Kærhøg var det vist de største huller på Ammarnäs-turlisten, da vi indledte hjemrejsen.

Dagens "slappertur" gik til Stenträsket, som imidlertid starter med en temmelig strabadserende opstigning på de første 6-800 m. Det tager ca. 1½ time at nå frem til søen. Her fik vi en forsmag på, hvad der tales om, når myggeplagen i Lapland beskrives. Da først hedebløgen slog igennem vrirmede det med myg i skoven og ved søen og for første og eneste gang blev der brug for myggenettet over kasketten.

Dagen bød lidt overraskende på hele 4 nye turarter (Silkehale, Hvidvinget Korsnæb, Sortmejse og Nordisk Lappedykker). Sidstnævnte fandt Jørgen og Mette på et soloraid på vej hjem fra Stenträsk og det lykkedes heldigvis holdet at genfinde dem ved en senere eftersøgning.

Ammarnäs (morgen og formiddag)

Odinshøne 49 four. i købmandssøen, hvor de jævnligt fløj til og fra, Silkehale 5 overflyv. højspændingssporet bag kartoffelmarken (SH), Fyrremejse 2 + 1 med 6 pull. ved hytterne, Broget Fluesnapper 1, Hvidvinget Korsnæb 1 han ved skolen (MF) + 1 juv. (PGL,SH)

Ammarnäs (gåtur på holmene i deltaet)

10:00 – 11:50

Spidsand 2 + 1 hun med 6 pull., Trolldand 14, Fløjlsand 1, Dobbeltbekkasin 1, Hvidklire 2, Brushane 1, Mudderklire 2, Stormmåge 3, Havterne 35, Gøg 2, Gul Vipstjert 3, Sivsanger 1 syng.

Vindelälven – Nedre Stenträsket

12:00 – 15:25

Sortstrubet Lom 1, Hvinand 1, Dværgfalk 1 han, Mudderklire 1, Gøg 1, Gul Vipstjert 1 Vindelälven, Vandstær 2 ved broen, Jernspurv 1, Vindrossel 1, Sangdrossel 1 syng., Fuglekonge 1, Fyrremejse 1 ad. med 3 pull. + 1 ad., Stor Tornskade 1 i skoven 550 m fra søen, Ravn 1-2, Grønsisken 1, Bogfinke 1, Hvidvinget Korsnæb 4 juv. four. 20 min. 200 m fra P-pladsen, Rørspurv 1, Elg 1 gik over stien på 10 m afstand! (MF)

Ammarnäs (aften)

Nordisk Lappedykker 1 par Noltjärnen, Pibeand 10 overflyv. deltaet, Trolldand 2 Noltjärnen, Dobbeltbekkasin 1 Noltjärnen, Skovsneppe 2 hytterne, Odinshane 12 Noltjärnen, Ringdue 1 hytterne, Sortmejse 1 ad. med 5 pull. Näsbergsvägen, Nordflagermus 8 hotellet (JN), Egern 1 hytterne

Fredag den 1/7

Dagen for afrejsen oprandt og udover tilfældige obs ved hytterne blev der ikke kigget meget på fugle. Jørn nåede lige akkurat på falderebet at få set Lavskrige, så alle vistnok på nær 2 stykker fik set denne eftertragtede art.

Et minibusfuld svenskere havde hørt at vi havde fundet Hvidvinget Korsnæb, så de var kørt herop for at indlede en eftersøgning af arten. Trods velvillig hjælp fra vores side lykkedes det dem dog ikke at genfinde den.

Temperaturen var efterhånden nået op på 25°C, da hjemturen begyndte. På grund af afgang- og ankomsttider der ikke passede med hinanden blev vi nødt til at tage en busrute helt ned til Östersund – en tur på 368 km.

Ammarnäs

06:00 – 13:00

Trane 1 overflyv. deltaet, Odinshane 43 købmandssøen, Sortspætte 1 Näsberget (SH), Stor Flagspætte 1 Näsberget (SH), Blåmejse 1 hytterne, Stær 3 hotellet, Lavskrige 3 (JEJ) + 1 (JR) Näsberget, Hvidvinget Korsnæb 1 han + 2 udenfor hytterne (MF), Egern 1

Hvidvinget Korsnæb*Loxia leucoptera*

Lidt overraskende kom der pludselig en håndfuld iagttagelser de sidste dage og det rygtedes åbenbart via Naturcenteret, så en minibusfuld svenskere ankom dagen efter for at lede efter arten! 30/6 1 han ved skolen (MF) og 1 juv. (PGL,SH) samt 4 juv. four. i 20 min. ca. 200 m fra P-pladsen, hvor stien mod Stenträsk begynder. Og dagen efter 1/7 1 han + 2 uspec. udenfor hytterne (MF). Arten yngler ikke hvert år i området.

Ammarnäs – Sorsele

Ringdue 2, Ræv 1 juv., Rensdyr 11 på vejen

13:00 – 14:20**Sorsele – Östersund**

Sangsvane 3 syd for Sturrummen, Tjur 1 hun ved vejkanten nord for Dorothea (BB,CS) og 1 han syd for Dorothea (PGL)

14:35 – 20:20**Östersund – Malmö**

Trane 2 set efter ½ times kørsel

21:00 –Lørdag den 2/7

Turens sidste dag og vi gætter på, at alle havde luttet gode minder med hjem fra Lapland. Der blev ikke noteret særligt mange fugle, som det fremgår nedenfor, da togturen mest gik med hyggesnak på den sidste etape. Nogle deltagere fik lejlighed til at afprøve eller genopfriske deres poker-kundskaber, og det blev til mange hyggelige timers spil på togturen ned gennem Sverige.

Östersund – Malmö

Toppet Lappedykker 1, Trane 4 (set et eller andet sted i Sydsverige kl. 07:30), Fjordterne 1, Rådyr 2

07:30 – 10:15**Malmö – København**

Fiskehejre 1 overflyv. Øresundsbroen

10:40 – 11:15

Og hermed sluttede to fantastiske uger i Lapland. Det blev til mange dejlige oplevelser med planter og dyr og ikke mindre end 128 fuglearter, heraf de 102 i Lapland.

Morten og Per siger tak for godt samvær.

Ammarnäs Stugby

Da vi i sin tid planlagde denne tur, tog vi kontakt til Ammarnäs Stugby. På det tidspunkt havde vi kontakt med en person, som ind i mellem var meget optaget og derfor svær at få kontakt med. Det skulle vise sig, at årsagen hertil var og er, at personen er en meget driftig mand, der ustandselig har gang i nye projekter. Det er naturligvis Stig Martin Persson, og hvad vi ikke kunne vide hjemmefra om hans formåen, hans idérigdom, hans udpræget servicemindedhed og sprudlende humør - det fik vi at sande da vi ankom.

Stig Martin er en af Ammarnäs store lokal-entreprenører. Han beskæftiger sig med næsten alt hvad der kan tænkes at være til gavn for både samebyen, - og naturligvis sin egen virksomhed. Fra vejbyggeri over udlejning af turisthytter til bl.a. lystfiskere og ornitologer, hotelvirksomhed og helikopterflyvning, og sidst men ikke mindst, driver han som den ægte same han er, rensdyrhold i stor stil.

I sit arbejde med rensdyrene, der jo er spredt ud over et enormt landområde, bruger han sine helikoptere når rensdyrene skal drives sammen til slagtning, til vintergræsgange osv. Han har fløjet helikopter i fjeldene i over 25 år, så man må sige, at han er en erfaren pilot.

Stig Martin er indehaver af Ammarnäs Stugby, og ved ankomsten, selv om det var uden for sæsonen, var alt planlagt og parat.

Vil man vide mere om mulighederne i Ammarnäs, kan man klikke ind på hans hjemmeside, www.ammarnasstugby.com, hvor man kan læse om de aktiviteter der tilbydes.

Et trekløver der ville noget Morten - Stig Martin - Per

ARTSLISTE (PATTEDYR)

AMMARNÄS, LAPLAND 19/6-2/7 2005

Brandts Flagermus *Myotis brandti*

Den eneste Dværøglagermus-agtige art, der optræder så langt mod nord i Sverige. Under eftersøgningen af Perleugle den 21/6 sås 1 ex. four. langs købmandssøen bag Forskningsstationen.

Nordflagermus *Vespertilio nilssonii*

30/6 8 ex. ved hotellet (JN). Langt den almindeligste art over hele Sverige og den eneste middelstore art, der når op på disse nordlige breddegrader.

Snehare *Lepus timidus*

Alle nævnes: 20/6 1 ex. Sorsele-Ammarnäs og 1 ex. deltaet, 21/6 1 ex. Lapbyen, Ammarnäs, 24/6 1 ex. Näsberget (MMH), 25/6 1 ex. Bergvägen, Ammarnäs, 26/6 1 ex. hytterne og 1 ex. fodboldbanen samt 3 ex. i birkeskoven ved Stora Tjulträsk og endelig 28/6 1 ex. Stora Jåppe.

Hare *Lepus europaeus*

19/6 1 ex. set fra toget Sävsjö-Stockholm.

Egern *Sciurus vulgaris*

21/6 1 ex. Ammarnäs (PGL), 25/6 1 Lapbyen, Ammarnäs og 30/6 + 1/7 sås 1 ex. ved hytterne.

Skovlemming *Myopus schisticolor*

En art der ses sjældent, men i de store Lemmingear kommer denne art også mere frem. Den kan da iagttages i skoven op til fjeldgrænsen og sommetider også helt oppe i selskab med Fjeldlemmingerne. Vi var heldige at se: 21/6 2 ex. ruten op mod Ribovardo, 23/6 2 ex. Dårötjåkke, 26/6 1 ex. Stora Tjulträsk og 27/6 1 død Gaisatj.

Fjeldlemming *Lemmus lemmus*

Som ventet så vi den jævnligt på vores fjeldvandring. Nogle individer sås tillidsfuldt helt ned til 20 cm afstand, så det er lidt utroligt, at sådan en art kan overleve rovdyr og -fugle i det lange løb! Overalt så vi spor af lemmingernes vinteraktiviteter ved boer, gange og toiletter, som tidligere lå under sneen, men som nu var afdækket. Alle nævnes: 21/6 3 ad. + 1 helt nyfødt på en skovsti + 2 døde Ribovardo-ruten, 23/6 8 døde mellem Mieskat og renslageriet, 25/6 hele 12 døde ved Örnbo, 27/6 1 ex. + 2 døde Gaisatj samt 29/6 1 ex. Kungsleden syd for Stabburet.

Mosegris *Arvicola terrestris*

26/6 1 ex. birkeskoven Stora Tjulträsk.

Nordmarkmus *Microtus agrestis*

27/6 2 døde Gaisatj.

Bisamrotte *Ondatra zibethica*

24/6 1 svømmende Hembydsgården (MF) og 29/6 1 løb over vejen ved købmandssøen kl. 22 (MF).

Brud *Mustela nivalis*

22/6 1 løb over vejen ved Tjulträsk (AC) og samme aften sås 1 ad. ved Hembydsgården, hvor den på ca. 1 m afstand småløb forbi gruppen. Den sås længe og blev også fotograferet. Desuden 27/6 1 ad. på toppen af Gaisatj (JEJ).

Ræv *Vulpes vulpes*

20/6 1 ad. Malmö-Sävsjö og en familie på 3 ex. ved siden af togsporene Sävsjö-Stockholm, 23/6 1 ex. renslagteriet (MF) og 1/7 1 juv. langs vejen Ammarnäs-Sorsele.

Rådyr *Capreolus capreolus*

19/6 3 ex. set fra toget Sävsjö-Stockholm, 20/6 2 ex. lidt før Östersund, 23/6 1 ex. var nær blevet kørt ned, da den løb ind foran bilen på vejen langs Vindelälven. Ifølge chaufføren er den sjælden i Ammarnäs og det er da også tæt på nordgrænsen for artens udbredelse. Desuden 2/7 2 ex. Östersund-Malmö.

Elg *Alces alces*

Den første iagttagelse var kl. 03:30 den 20/6, hvor 1 ex. sås før Östersund (JN). Der blev spejdet intenst efter Elge fra Vildmarksbanen, og det blev til følgende obs: På strækningen Östersund-Vilhelmina sås 1 han der sprang af sted få meter fra toget og siden 1 hun med 2 kalve ved Messelefors. Dernæst i alt 3 ex. mellem Vilhelmina og Sorsele. I Ammarnäs-området blev der gjort én iagttagelse den 30/6, da (MF) fra sit fotoskjul så 1 ex. gå over Stenträsk-stien på blot 10 m afstand!

Rensdyr *Rangifer tarandus*

Naturligvis en Laplands-klassiker og det blev da også til en hel del iagttagelser. Der er tale om tamrener, som det meste af året lever vildt! Alle nævnes: 20/6 2 ex. Östersund-Vilhelmina og 1 ex. Vilhelmina-Sorsele, 22/6 1 fundet død Stora Tjulträsk, 23/6 4 ex. Renslagteriet-Dårtojåkke og 85 ex. set fra Mieskat, 24/6 1 four. på tæt hold på slalombakken, Näsberget, 27/6 5 ex. Tjulträsk-Gaisatj og 6 ex. Geppejaur, 28/6 120 ex. set fra helikopter mellem Gaisatj og Stabburet og samme aften 70 ex. four. Marsivagge. Endelig sås 1/7 11 ex. passere ind over vejen, så bussen pænt måtte standse og vente på vejen mellem Ammarnäs og Sorsele.

I alt sås 15 pattedyrarter, hvoraf de 14 blev noteret i eller omkring Ammarnäs.

Ammarnäs eneste café, samt vildhandel og hesteudlejning

Planteliste for DOF's Ammarnästur 19. juni - 2. juli 2005
Udarbejdet af Jonna Nielsen

Dansk	Svensk	Latin
Rensdyrlav		Cladonia rangiferina
Bægerlav		Cladonia fimbriata
Hundelav		Peltigera canina
Sort skæglav		
Snemærkelav		Parmelia olivacea
Alm levermos		
Butbladet tørvemos		Sphagnum palustre
Alm ulvefod	Matlumner	Lycopodium clavatum
Otteradet ulvefod	Lopplummer	Huperzia selago
Bjergulvefod	Fjälllummer	Diphasiastrum alpinum
Skovpadderokke	Skogsfräken	Equisetum silvaticum
Tredelt egebregne	Ekbräken	Gymnacarpium dryopteris
Spiselig morkel		
Stenmorkel		
Rødgran	Gran	Picea
Fyr	Tall	Pinus
Ene	En	Juniperus
Fjeldene	Fjällen	Juniperus communis ssp alpina
Dværgpil 1 - 5 cm	Dvärgvide	Salix herbacea
Netpil 5 – 15 cm	Nätvide	Salix reticulata
Laplandspil 50 – 150 cm	Lappvide	Salix lapponum
Blågrøn pil 20 – 300cm	Ripvide	Salix glauco
Uldpil 80 – 150 cm	Ullvide	Salix lanata
Seljepil		Salix caprea
Dværgbirk 20 – 100 cm	Dvärgbjörk	Betula nana
Dunbirk fjeldbirk 2 – 20 m	Fjällbjörk	Betula pubescens ssp czerepanovii
Pebertræ	Tibast	Daphne mezereum
Polarkæruld	Polarull	Eriophorum scheuchzeri
Kæruld	Ängsull	Eriophorum
Fjeldrottehale	Fjälltimotej	Phleum commutatum
Sort star	Svartstarr	Carex atrata
Rypestar	Ripstarr	Carex lachenalii
Sivbladet star		
Moslyng 3 – 5 cm	Mossljung	Cassiope hypnoides
Kryblyng 2 - 4 cm	Krypljung	Loiseleuria procumbens
Kantlyng 10 – 30 cm	Kantl jung	Cassiope tetragona
Blålyng	Lappljung	Phyllodoce coerulea
Fjeldrevling	Nordkråkbär	Empetrum hermaphroditum
Revling		Empetrum nigrum
Muldebær	Hjortron	Rubus chamaemorus
Bjergmelbærris	Ripbär	Arctostaphylos alpina
Hedemelbærris	Mjölon	? Uva-ursi

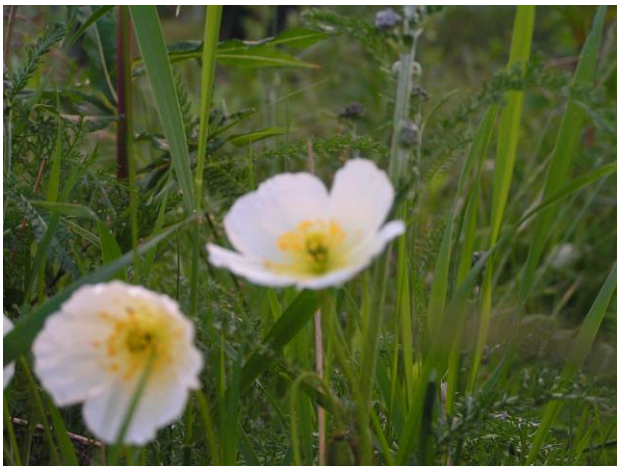
Alm. Mosebølle	Odon	Vaccinium uliginosum
Tyttebær	Lingon	Vacc..... Vitis-idaea
Tranebær	Tranbær	Vacc... Oxycoccus quadripetalus
Bjørnebær	Åkerbær	Rubus arcticus
Blåbær		Vacc.... Myrtillius
Alm fruebær	Stenbær	Rubus saxatilis
Svensk hønsebær	Hönsbær	Cornus suecica
Majblomst	Ekorrbar	Majanthemum bifolium
Etbær, firblad	Ormbær	Paris quadrifolia
Trefingerurt	Dvärgfingeört	Sibbaldia procumbens
Topspirende pileurt	Ormrot	Polygonium viviparum
Laplandssyre	Lappsyra	Rumex lapponicus
Finbladet rødknæ	Rödsyra	Rumex tenuifolius
Græsbladet rødknæ	Græssyra	Rumex graminifolius
Alpe-tjærenellike	Fjällnejlika	Lychnis alpina
Dagpragtstjerne	Rödblære	Silene dioica
Tuelimurt	Fjällglim	Silene acaulis
Nordisk stormhat	Nordisk stormhatt	Aconitum septentrionale/ lycotonum
Engblomme	Smörbollar	Trollius europaeus
Fjeldkabelleje	Kabbleka	Caltha palustris minor
Ranunkel sp	?smörblomma	Ranunculus sp
Fjeldvalmue	Fjällvalmo	Papaver radicum hyperboreum
Rosenrod	Rosenrot	Rhodiola rosea
Purpurstenbræk	Purpurbräcka	Saxifraga oppositifolia
Stjernestenbræk	Stjärnbräcka	Saxifraga stellaris
Engnellikerod	Humleblomster	Geum rivale
Potentil sp		
Løvefod sp		Alchemilla ?
Lys alpe-astragal	Ljus fjällvedel	Astragalus alpinus
Hvidkløver	Vitklöver	Trifolium repens
Skovsyre	Harsyra	Oxalis oetosella
Skovstorkenæb	Midsommarblommar	Geranium sylvaticum
Kantet perikon	Fyrkantig johannesört	Hypericum maculatum
Tørveviol	Mossviol	Viola epipsila
Fjeldviol	Fjällviol	Viola biflora
Alm gederams	Mjölkurt	Epilobium angustifolium
Fjeldkvan	Fjällkvanne	Angelica archangelica
Mose-vintergrøn	Vitpyrola	Pyrola rotundifolia
Skovstjerne	Skogsstjärna	Trientalis europaea
Spidsblomstret jakobsstige	Lappblågull	Polemonium acutiflorum
Fjeldforglemmigej	Fjällforgätmigej	Mysotis decumbens
Alpeærenpris	Fjällveronika	Veronica alpina
Alm kohvede	Ängskovall	Melampyrum pratense
Sorttop	Svarthö	Bartsia alpina
Kongescepter	Kung karls spira	Pedicularis sceptrum-carolinum
Laplands troidurt	Lappspira	Pedicularis lapponica
Alm. Vibefedt	Tätört	Pinguicula vulgaris
Vejbred sp		

Bjergkattfod	Fjällkattfot	Antennaria alpina
Tuekattfod	Lappkattfot	Antennaria lanata
Alm. Kattfod	Kattfot	Antennaria dioica
Fjeldhestehov	Fjällskråp	Petasites frigidus
Følfod	Hästhov	Tussilago farfara
Fjeldturt	Torta	Cicerbita alpina
Alm røllike	Røllike	Achillea millifolium
Fjeldmælkebøtte	Fjällmaskrosa	Taraxacum crocum
Høgeurt sp		
Fjeldbørnebrod	Björnbrodd	Tofieldia pusills
Plettet gøgeurt	Jungfru marie nycklar	Dactylorhiza maculata
Langakset trådspore	Brudsporre	Gymnadenia conopsea
Alm koralrod	Koralrod	Corallorhiza trifida
Døvnælde	Vitplister el. blindnäscla	Lamium album
Alpe-pengeurt		Thlaspi caerulescens
Rød tvetand		Lamium purpureum
Rank kodriver		Primula stricta
Rødkløver		Trifolium pretense
Alm. Vejbred	Vanlig groblad	Plantago major
Sibirisk valmue		

I øvrigt hedder pil *vide* på svensk, men de kalder det også for *sälg*, *sälgen* i flertal. Dette er interessant, idet "vores" samer kaldte pil for sälj.

Isranunkel i august

Sibirisk valmue

ARTSLISTE

AMMARNÄS, LAPLAND 19/6-2/7 2005

Bemærkninger under de enkelte arter omkring deres status i Ammarnäs-området stammer primært fra bogen "LUVRE – Fåglar och fågelforskning i Vindelfjällen", (red. Thomas Andersson, Roland Sandberg), Lund 1996.

Rødstrubet Lom *Gavia stellata*

Red-throated Diver

Følgende sås ved deltaet: 24/6 2 overfløj kaldende (MF,MMH), 25/6 3 overflyvende (BB,JEJ) og 26/6 1 rast (JN). Desuden 27/6 1 Geppejaur-søen, Gaisatj.

Sortstrubet Lom *Gavia arctica*

Black-throated Diver

De fleste blev set fra Vildmarksbanen på vej til Ammarnäs: 20/6 6 ex. mellem Östersund og Vilhelmina og 3 stk. mellem Vilhelmina og Sorsele. Desuden var der flere obs fra deltaet bl.a. ved fugletårnet, men kun disse to er bogført: 20/6 1 og 26/6 1. Øvrige observationer: 25/6 2 tæt på land Gautsträsk på vej mod Örnbo, 29/6 1 Näsbergstjärnan samt 30/6 1 Stenträsk.

Toppet Lappedykker *Podiceps cristata*

Crested Grebe

Togobs: 19/6 2 Sävsjö-Norrköping og 2/7 1 Östersund-Malmö.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

Slavonian Grebe

Det lykkedes omsider en af de sidste dage at lokalisere et par i nordenden af Ammarnäs. De fleste fik vist set parret, om end de kun lod sig se i nogle halve minutter ad gangen: 30/6 2 Noltjärnen.

Fiskehejre *Ardea cinerea*

Grey Heron

19/6 2 set under aftengåtur i Stockholm og 2/7 1 Malmö-København.

Knopsvane *Cygnus olor*

Mute Swan

Togobs: 19/6 1 set kort efter Sävsjö blev mærkeligt nok den eneste på den lange togtur.

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Whooper Swan

Togobs: 19/6 4 Norrköbing-Stockholm og 20/6 2 set fra Vildmarksbanen. Desuden en busobs: 1/7 3 syd for Storumen.

Grågås *Anser anser*

Greylag Goose

19/6 ca. 10 ex. sås fra toget i det sydlige Sverige.

Canadagås *Branta canadensis*

Canada Goose

20/6 sås om morgenen en flok på 12 ex. samt yderligere 2 kort før ankomsten til Östersund og 1 mellem Vilhelmina og Sorsele.

Pibeand *Anas penelope*

Wigeon

De fleste dage sås op til 10 ex. i deltaet, dog noteres 18 ex. den 22/6. Derudover kun 23/6 1 hun i en lille sø ved siden af Renslagteriet.

Krikand *Anas crecca*

Teal

En del spredte iagttagelser: 19/6 1 Norrköbing-Stockholm, 25/6 1 Bissajaure, 27/6 3 Geppejaur, Gaisatj, 29/6 1 Tjaskaltjärnan og 7 Gielmetjärnan og fra deltaet: 21/6 3, 22/6 9, 24/6 1, 29/6 8 ex.

Gråand *Anas platyrhynchos*

Mallard

Nogle få (< 10 ex.) sås hver dag i vandhullerne omkring byen, herunder også hunner med unger på slæb.

Spidsand *Anas acuta*

22/6 1 overflyvende Store Tjulträsk, 29/6 1 hun Tjaskaltjärnen og 30/6 1 par + 1 hun med 6 unger i Ammarnäs-deltaet.

Pintail**Skeand** *Anas clypeata*

En enkelt togobs: 19/6 1 Malmö-Sävsjö.

Shoveler**Troldand** *Aythya fuligula*

Udbredt ynglefugl i Ammarnäs-området. På hele turen blev der noteret 74 ex. fordelt på en række lokaliteter og bl.a. sås 23/6 1 overflyv. i højfjeldet mellem Därrotjåkke og Mieskat og ellers større antal 19/6 30 mellem Malmö-Sävsjö og fra Ammarnäs-deltaet op til 14 ex. på én gang.

Tufted Duck**Havlit** *Clangula hyemalis*

29/6 1 hun Tjaskaltjärnen og 1 han Gielmetjärnen. Overraskende få.

Long-tailed Duck**Sortand** *Melanitta nigra*

Det blev til 8 observationer: 20/6 5 Sorsele-Ammarnäs og 9 på lang afstand Deltaet, 22/6 2 deltaet, 25/6 2 Bissajaure, 28/6 5 Marsivagge og på hjemturen fra Stabburet den 29/6: 1 han + 2 hunner Gieråivejauratje; 1 hun Tjaskaltjärnen og 1 par Mittibergtjärnen.

Common Scoter**Fløjsand** *Melanitta fusca*

22/6 2 Store Tjulträsk, 23/6 1 overflyv. mellem Renslagteriet og Vindeløven samt 30/6 1 deltaet.

Velvet Scoter**Hvinand** *Bucephala clangula*

Set dagligt i Ammarnäs-deltaet, hvor flere par yngler. Desuden 19/6 14 på togturen op til Sorsele, 23/6 1 overflyv. ved renslagteriet og 30/6 1 Stenträsk.

Goldeneye**Lille Skallesluger** *Mergus albellus*

1 hun sås ved to lejligheder i deltaet 22/6 og 24/6. Antallet af observationer af arten har været støt stigende op gennem 90'erne.

Smew**Toppet Skallesluger** *Mergus serrator*

Ynglefugl i deltaet, hvor nogle få fugle (1-3 ex.) jævnlige sås.

Red-breasted Merganser**Stor Skallesluger** *Mergus merganser*

22/6 sås 1 han overflyv. + yderligere 1 trk. på lang afstand ved Store Tjulträsk. Fåttallig ynglefugl.

Goosander**Rød Glente** *Milvus milvus*

19/6 5 ex. set fra toget mellem Malmö og Sävsjö.

Red Kite**Rørhøg** *Circus aeruginosus*

19/6 1 set fra toget Sävsjö-Stockholm.

Marsh Harrier**Musvåge** *Buteo buteo*

19/6 1 København-Malmö og 1 Sävsjö-Stockholm.

Buzzard**Fjeldvåge** *Buteo lagopus*

Det var vel ventet, at vi ville se en del Fjeldvåger i betragtning af det store Lemminge-år, men tilsyneladende var der ikke flere par end normalt. Følgende 5 observationer blev gjort: 21/6 1 Ribovardo, 23/6 1 mellem renslagteriet og Vindeløven, 25/6 1 holdt opmærksomt øje med os i lang tid over Örnbo, 27/6 1 Tjulträsk-Gaisatj og 28/6 1 basislejren ved Gaisatj.

Rough-legged Buzzard

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

24/6 2 Näsbergjärnen (BB) og 27/6 1 par patruljerende langs bjergkammen Tjulträsk-Gaisatj.

Golden Eagle**Fiskeørn** *Pandion haliaetus*

20/6 1 set fra toget mellem Vilhelmina og Sorsele.

Osprey**Tårnfalk** *Falco tinnunculus*

19/6 1 København-Malmö, 20/6 1 Östersund-Vilhelmina og fra Ammarnäs: 24/6 1 overflyv. hytterne (JP, MHP). Visse år med god gnaverforekomst er arten almindelig på fjeldhederne, men det så vi ikke noget til!

Kestrel**Dværgfalk** *Falco colombarius*

14 ex. blev registreret på højst forskelligartede lokaliteter lige fra lavlandet ved indkørslen til Ammarnäs og til skovsøer og fjeldtoppe. Alle nævnes: 20/6 3 Sorsele-Ammarnäs og 1 overflyv. fugletårnet, 22/6 2 Store Tjulträsk, 23/6 1 Dårrotjåkke, 1 Mieskat og 1 hørt renslagteriet, 24/6 1 Näsberget og 2 deltaet, 28/6 1 hun jagende Marsivagge samt 30/6 1 han Stenträsk.

Merlin**Dalrype** *Lagopus lagopus*

Der blev gjort 5 spredte iagttagelser: 20/6 1 set fra toget Vilhelmina-Sorsele (MF), 22/6 1 Store Tjulträsk (MHP,PGL), 28/6 1 opjaget (JP,MP,PGL,SH) og 1 hørt (MMH) samt 29/6 1 opjaget i skoven ca. 4 km nord for hytterne (JR,MMH).

Willow Grouse**Fjeldrype** *Lagopus mutus*

Vores mange fjeldture kastede ikke uventet et par observationer af sig: 21/6 1 Ribovardo (JR), 23/6 1 opjaget mellem Mieskat og Renslagteriet, 27/6 13 fordelt på to flokke Gaisatj og 28/6 1 hun muligvis liggende på rede Stora Jåppe.

Ptarmigan**Tjur** *Tetrao urogallus*

Denne eftertragtede art var vi heldige at se ved flere lejligheder. Desværre er det som oftest i form af en fugl, der buldrer op på nogen afstand, så kun de forreste ser den, men enkelte spankulerende fugle blev spottet. Vi fik at vide, at slalombakken og grusvejen op til renslagteriet er gode steder at se den. De søger især ud til grusvejene for at finde egnede sten til kråsen.

Capercaillie

Følgende 8 ex. blev noteret: 20/6 1 hun opjaget tæt ved sporene Vilhelmina-Sorsele, 24/6 Näsberget: 1 hun opjaget "off track" (MMH) + 1 han slalombakken (BB), 25/6 1 hun opjaget mellem Örnbo og Bissajaure, 29/6 2 hanner opjaget 3,3 og 2,9 km nord for hytterne (JR,MMH), 1/7 1 hun Dorothea (BB,CS) + 1 han syd for Dorothea (PGL).

Hjerpe *Bonasa bonasia*

Overraskende mange blev registreret af denne "svært observerede art": 22/6 1 Store Tjulträsk (MHP), 23/6 2 kald. (den ene set kort) i 4 min. midt på grusvejen, der går vinkelret på Vindelälven mod renslagteriet (JEJ,MMH), 25/6 1 hun med ca. 3 kyllinger set på <20 m afstand i ca. ½ time ca. 1 km fra Örnbo + 1 hørt 700 m fra P-pladsen ved Gautträsk, hvor stien mod Örnbo begynder, 29/6 1 hørt 1,3 km nord for hytterne (JR,MMH).

Hazel Grouse**Blishøne** *Fulica atra*

19/6 1 set fra toget Sävsjö-Stockholm.

Coot**Trane** *Grus grus*

Det blev til observationer af i alt 17 stk. Alle nævnes: 19/6 2 Malmö-Sävsjö, 20/6 1 før Östersund (JN), 2 Östersund-Vilhelmina og 2 Vilhelmina-Sorsele, 22/6 1 stod blot 30 m fra vejen ca. 1 km øst for P-pladsen ved Store Tjulträsk, 26/6 1 deltaet ved Hembygdsgården (JR), 27/6 1 overflyv. (AC) og 1/7 1 overflyv. deltaet samt fra hjemturen: 1/7 2 set ½ times kørsel fra Östersund og 2/7 4 set kl. 07:30 "et sted i Sydsverige".

Crane

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

Blot én iagttagelse: 20/6 2 før Östersund.

Ringed Plover**Pomeransfugl** *Charadrius morinellus*

28/6 2 opjaget med kort afstand Sulåive (66°02.493, 15°52.122) nordvest for Gaisatj. De blev spottet fra lavtflyvende helikopter i ca. 1053 m højde tæt ved snegrænsen (MMH,SH,THP).

Dotterel**Hjejele** *Pluvialis apricaria*

Almindelig på fjeldturene og 127 ex. fandt vej til notesbogen. De største sammentællinger blev: 60 ex. fouragerende på bjergkammene ved Mieskat, 25 ex. Store Jåppe, 15 ex. Stabburet-Gieråivejauratje og 13 ex. Gaisatj.

Golden Plover**Vibe** *Vanellus vanellus*

19/6 1 Malmö-Sävsjö blev den eneste på hele turen.

Lapwing**Temmincksryle** *Calidris temminckii*

23/6 1 opjaget og omkringflyvende Mieskat og 27/6 3 ex. mosen nedenfor Gaisatj, hvoraf den ene kunne ses fouragere ned til 2 m afstand!

Temminck's Stint**Almindelig Ryle** *Calidris alpina*

23/6 22 four. i 1057 m højde Mieskat samt 28/6 5 ex. Store Jåppe.

Dunlin**Brushane** *Philomachus pugnax*

Op til 20 ex. (heraf 10 spillende hanner) kunne opleves dagligt i deltaet, og især i takt med at vandstanden faldt ovenpå de store oversvømmelser. Spillepladserne på holmene i deltaet var under vand i starten af vores ophold. Desuden sås: 27/6 1 han Geppejaure (nord for Gaisatj) og 29/6 2 ex. Tjaskaltjärnen.

Ruff**Dobbeltbekkasin** *Gallinago gallinago*

15 ex. blev registreret. Lokalteterne var Ammarnäs-deltaet (9), Ribovardo (3), Mieskat (1), Gaisatj (1) og Marsivagge (1).

Snipe**Tredækker** *Gallinago media*

Det vrिमlede nærmest med Tredækkere under vores besøg. Fra Ammarnäs-området: 23/6 3 overflyv. kl. 01 Näsberget ved slalombakken (PL,SH), 24/6 2 ex. overflyv. kl. 01 Näsberget (JP,PL,SH) samt 29/6 2 ex. hørt spillende Ammarnäs-deltaet (PL,SH). Fra Marsivagge-området ved Stabburet: 28/6 1 spillende fra 22:35 hørt 15-20x og desuden en spillende hørt 3x mellem hytten og Stora Jåppe, 29/6 1 hørt fuldt spillende 3x syd for + 1 hørt spillende ud for lejren kl. 07:30-08:15. Desuden 29/6 1 hørt spillende ved Tjaskaltjärnen.

Great Snipe**Skovsneppe** *Scolopax rusticola*

Hele 19 observationer fandt vej til notesbogen. De fleste (14 stk.) sås ved hytterne, hvor der naturligt er en del gengangere imellem i form af regelmæssigt overflyvende territoriehævdende hanner. Herudover sås 2 ex. ved begge besøg 22/6 og 26/6 ved Store Tjulträsk og 1 blev opjaget 23/6 nær Renslagteriet på vej hjem fra Mieskat.

Woodcock**Lille Regnspove** *Numenius phaeopus*

Alle nævnes: 23/6 1 Ammarnäs-deltaet (JR) og 4 four. Mieskat, 28/6 1 Stora Jåppe (AC) samt 29/6 1 Stabburet.

Whimbrel**Storspove** *Numenius arquata*

Ingen fra Ammarnäs-området men disse togobs kom i bogen: 19/6 1 ad. med 1 juv. sås under et togstop på en eng ved Alvesta, 20/6 1 før Östersund og 1 mellem Vilhelmina og Sorsele.

Curlew

Rødben *Tringa totanus*

De 29 ex. fordelte sig således på lokaliteter: Ammarnäs-deltaet (15), Ribovardo (2), Renslagteriet (1), Gaisatj (1), Marsivagge (4), Tjaskaltjärnen (2), Gielmetjärnen (4).

Redshank**Hvidklire** *Tringa nebularia*

Det blev til: 20/6 1 Östersund-Vilhelmina, 22/6 6; 26/6 1 og 30/6 2 Deltaet samt 29/6 1 Tjaskaltjärnen.

Greenshank**Svaleklire** *Tringa ochropus*

20/6 3 ex. mellem Vilhelmina og Sorsele.

Green Sandpiper**Tinksmed** *Tringa glareola*

Hyppigt noteret ved Ammarnäs-deltaet, hvor der sås op til 12 ex. Desuden registreret: 20/6 1 Vilhelmina-Sorsele og 2 ved Sorsele, 21/6 2 Ribovardo, 28/6 7 Marsivagge og 29/6 3 Tjaskaltjärnen.

Wood Sandpiper**Mudderklire** *Actitis hypoleucos*

Ikke alle observationer fra deltaet fandt vej til notesbogen, men den sås jævnligt her. Derudover 20/6 i alt 7 ex. set på togturen til Sorsele, 22/6 1 Stora Tjulträsk, 23/6 1 Vindelälven, 25/6 1 Bissajaure samt 30/6 1 Stenträsk.

Common Sandpiper**Odinshane** *Phalaropus lobatus*

Vi fik mange gode oplevelser med denne tillidsfulde vadefugl. Der sås store antal ved deltaet og særligt i "købmandssøen" (bag byens supermarked) og nogle helt ned til få meters afstand i vandpytter og småsøer i fjeldet. Alle observationer nævnes: Ved fugletårnet, deltaet og købmandssøen sås 20/6 2 overflyv., 22/6 3 ex., 24/6 1 ex. deltaet og 2 "søen", 25/6 5 ex., 26/6 1 ex., 29/6 6 ex., 30/6 **49 ex.**, 1/7 **43 ex.** Desuden fra den nordlige del af Ammarnäs 30/6 **12 ex.** Noltjärnen. Og fra fjeldturene 21/6 4 four. Ribovardo, 27/6 7 ex. four. mosen nedenfor Gaisatj, 29/6 1 Tjaskaltjärnen, 29/6 **35 ex.** Gielmetjärnen. I alt **171 ex.**

Red-necked Phalarope**Lille Kjove** *Stercorarius longicaudus*

Det var ventet, at denne art ville være karakterfugl i fjeldene som følge af den massive optræden af Lemminger dette år, og det kom også til at holde stik. Parrerne holder naturligvis en vis afstand mellem sig, så man kan vel sige, at alle oplagte territorier, som vores vej faldt igennem, husede det obligatoriske par. Alle iagttagelser nævnes: 21/6 3 Ribovardo, 22/6 1 overflyv. hotellet Ammarnäs, 23/6 5 ex. set på ruten mellem Renslagteriet-Dårotjåkke-Mieskat og retur, 27/6 4 Gaisatj, 28/6 1 basislejren Gaisatj (JR), 4 Stabburet, 6-9 ex. Store Jåppe og 1 Marsivagge, 29/6 3 Stabburet- Gieråivejauratje, 1 Tjaskaltjärnen og 3 Gielmetjärnen. I alt minimum 32 ex.

Long-tailed Skua**Hættemåge** *Larus ridibundus*

Flere sås fra toget mellem Malmö og Stockholm.

Black-headed Gull**Stormmåge** *Larus canus*

Den mest almindelige måge i Ammarnäs-området, hvor der hele tiden kan ses nogle få stykker. Enkelte ses også i fjeldsøerne og totalt set blev 24 ex. noteret – flest 28/6 7 ex. Marsivagge.

Common Gull**Sølvmåge** *Larus argentatus*

Sås kun fra toget i Sydsverige.

Herring Gull**Sildemåge** *Larus fuscus*

19/6 sås 6 four. langs en af kajerne i Stockholm Havn.

Lesser Black-backed Gull**Svartbag** *Larus marinus*

19/6 2 ex. Sävsjö-Stockholm.

Great Black-backed Gull

Fjordterne *Sterna hirundo*

19/6 4 ex. Sävsjö-Stockholm og 1 four. Stockholm midtby, 20/6 1 Östersund-Vilhelmina og 2 Ammarnäs-deltaet samt 2/7 1 "Sydsverige".

Common Tern**Havterne** *Sterna paradisaea*

20/6 2 ex. Sorsele og 4 deltaet. De fleste dage rastede der pæne antal i deltaet bl.a. 22/6 30 ex. og 30/6 35 ex. Herudover sås følgende på fjeldturene: 21/6 2 Ribovardo, 27/6 4 trk. Geppejaur og 28/6 4 Marsivagge.

Arctic Tern**Ringdue** *Columba palumbus*

Fåtallig i Ammarnäs-området i følge checklisten og vi så da også kun 24/6 1-2 Näsberget og 30/6 1 overflyv. ved hytterne. Desuden 1/7 2 ex. Ammarnäs-Sorsele.

Woodpigeon**Gøg** *Cuculus canorus*

Almindelig på alle typer lokaliteter såvel i lavland som et stykke op i højderne. Ofte blev der set en eller flere fugle i deltaet, som længe hoppede rundt i græsset – formentlig på jagt efter Engpiber- eller Vipstjert-reder! I alt 27 ex. fandt vej til notesbogen – flest sås 22/6 7 ex. i deltaet. Fordelingen på lokaliteter var Ammarnäs (14), Ribovardo (3), Tjulträsk (5), Renslagteriet (2), Dårötjåkke (1), Bissajaure (1) og Stensträsk (1).

Cuckoo**Høgeugle** *Surnia ulula*

Forventningen var stor med at skulle til Lapland i et Lemmingear ikke mindst da dette relativt hurtigt plejer at blive afspejlet i antallet af ugler. Hjemmefra kunne vi følge med i iagttagelser af især Perle- og Høgeugler, men trods eftersøgning af en stationær ung Perleugle nær forskningsstationen lykkedes det ikke at finde den. Men Høgeuglerne havde vi til gengæld noget bedre held med: Følgende blev fundet 22/6 1 juv. fotograferet Store Tjulträsk, 23/6 1 juv. kaldende længe og til sidst også set langs grusvejen, der fører op mod renslagteriet pos. 66°02.336, 16°13.132 (JEJ,MMH), 25/6 1 overflyv. Bissajaure (AC), 26/6 1 ad. forfulgt af småfugle Store Tjulträsk og 29/6 1 (sandsynligvis denne art) kortvarigt overflyv. købmandssøen.

Hawk Owl**Skovhornugle** *Asio otus*

29/6 1 opjaget 2x på 20-30 m afstand ca. 4,8 km nord for hytterne (JR,MMH).

Long-eared Owl**Mosehornugle** *Asio flammeus*

28/6 1 sås meget fint jagende i 20 min. ved Marsivagge-reservatet.

Short-eared Owl**Mursejler** *Apus apus*

Kun registreret på togturen på vej nordpå. I Stockholm sås 20 ex. drøne rundt over hustagene.

Swift**Vendehals** *Jynx torquilla*

27/6 1 ved hotellet i Ammarnäs (MF). Fåtallig ynglefugl i området.

Wryneck**Sortspætte** *Dryocopus martius*

24/6 hørtes 1 trommende og kaldende nord for hytterne (CS,MHP,SH,THP), 1/7 1 Näsberget (SH).

Black Woodpecker**Stor Flagspætte** *Dendrocopos major*

20/6 1 overflyv. Vilhelmina Station og 1/7 1 Näsberget (SH).

Great Spotted Woodpecker**Tretået Spætte** *Picoides tridactyla*

Denne eftertragtede art blev fundet på to lokaliteter: 25/6 1 hun fundet død Troldstien (Gautsträsk-Örnbo) og 26/6 1 par ved rede med 1 juv. samt 1 hørt på tilbagevejen nær P-pladsen ved Store Tjulträsk.

Three-toed Woodpecker**Landsvale** *Hirundo rustica*

Almindelig i Ammarnäs.

Swallow

Bysvale *Delichon urbica*
Almindelig ynglefugl i Ammarnäs.

House Martin

Skovpiber *Anthus trivialis*

Tree Pipit

Mærkelig nok kun registreret de første dage: 20/6 1 Vilhelmina Station og 1 Ammarnäs-deltaet, 21/6 1 Ammarnäs og 6 ex. på ruten op mod Ribovardo samt 22/6 5 ex. Store Tjulträsk.

Engpiber *Anthus pratensis*

Meadow Pipit

Meget almindelig på fjeldturene og 76 ex. fra notesbogen vidner om dette. Den største ansamling sås omkring Gaisatj, hvor ca. 20 ex. opholdt sig i de fugtige områder hen mod Geppejaur.

Gul Vipstjert *Motacilla flava*

Yellow Wagtail

Sås jævnlige i Ammarnäs-deltaet, hvor ca. 3 par holdt til. Derudover set ved Ribovardo (3), Tjulträsk (5), Vindelälven (2), Tjaskaltjärnen (4) og Stenträsk (1).

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

Pied Wagtail

På turen nordpå sås den 19-20/6 i alt 10 ex. Enkeltindivider sås hist og her i selve Ammarnäs, men ellers kun registreret ved Örnbo, hvor en enkelt fugl underholdt os.

Silkehale *Bombcilla garrulus*

Waxwing

30/6 5 overflyv. højspændingssporet bag kartoffelmarken nord for hytterne (SH). Ses sjældent i Ammarnäs og arten yngler ikke i regionen.

Vandstær *Cinclus cinclus*

Dipper

Nogle af de brusende elve husede heldigvis flere herlige "vandvikinger". 22/6 1 broen ved Rödingvik, Store Tjulträsk, 25/6, 26/6 og 30/9 kunne en familie studeres ved broen over Vindelälven. Forældrene fløj til og fra reden med 3 juvs. nærmest som havfugle gennem bølgerne. Desuden 26/6 2 ved broen over Tjulåen.

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes*

Wren

22/6 1 hørt Tjulträsk. Sjælden i Ammarnäs-området.

Jernspurv *Prunella modularis*

Dunnock

22/6 2 og 26/6 5 ex. Store Tjulträsk, 28/6 1 basislejren ved Gaisatj, 29/6 1 Tjaskaltjärnen og 30/6 1 Stenträsk.

Rødhals *Erithacus rubecula*

Robin

Ganske få noteret og mest som syngende fugle: 21/6 2 syng. Ribovardo, 23/6 2 mellem renslagteriet og Vindelälven og 1 syng. hytterne, 24/6 1 Näsberget og 29/6 2 syng. nær hytterne.

Blåhals *Luscinia svecica*

Bluethroat

Almindelig på egnede lokaliteter både i lavlandet og til fjelds. Vi fik set hele 32 ex. af denne typiske art, som er synonym med Lapland. Alle nævnes: 22/6 6 ex. og 26/6 5 ex. Tjulträsk, 23/6 1 han fotograferet renslagteriet, 1 Dårøtjåkke og 1 mellem Mieskat og renslagteriet, 27/6 1 Joubmovare blomstereng, 2 på opstigningen Tjulträsk-Gaisatj og 4 ex. omkring Gaisatj, 28/6 4 ex. basislejren ved Gaisatj, 29/6 1 ex. Kungsleden (Stabburet - søen Gieråivejauratje), 5 ex. Tjaskaltjärnen-Ammarnäs samt 1 ex. Tjaskaltjärnen.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Black Redstart

En han sås den 20/6 ved Dorotea station. Der er tale om et fund langt nord for artens normale udbredelse!

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Redstart

17 ex. blev registreret. De fordelte sig således: Ribovardo (6), Tjulträsk (3+1), renslagteriet (4), Ammarnäs (1), Näsberget (1) og Tjulträsk-Gaisatj (1).

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

4 observationer: 22/6 1 Ammarnäs-deltaet, 23/6 1 renslagteriet, 24/6 1 Näsberget og lidt tragisk 29/6 1 død ved Stabburet-lejren, som havde knuste æggeskaller på bugen, og som derfor nok var blevet trampet til døde!

Whinchat**Stenpikker** *Oenanthe oenanthe*

27 ex. kom i den røde bog primært på fjeldturene – flest 22/6 6 ex. Ribovardo, 28/6 9 ex. Gaisatj og 29/6 7 ex. på hjemturen fra Stabburet til Ammarnäs.

Northern Wheatear**Ringdrossel** *Turdus torquatus*

Hele 2 iagttagelser af denne fåtallige art, som har en yderst pletvis optræden i regionen: 23/6 2 overflyv. Dårøtjåkke og 27/6 1 overflyv. Gaisatj.

Ring Ouzel**Solsort** *Turdus merula*

19/6 1 Stockholm, 20/6 1 Vilhelmina station, 23/6 2 og 24/6 1 Näsberget samt 25/6 1 Gautstråk før stien mod Örnbo. De blev meget glade i Naturudstillingen (centeret hvor aktuelle observationer bogføres), da de hørte, at vi havde set et par stykker. De var ellers ved at tro, at den var uddød i Ammarnäs!

Blackbird**Sjagger** *Turdus pilaris*

Da først vi nåede Ammarnäs stoppede notaren med at nedfælde Sjagger-obs. Den var ganske enkelt for almindelig. Fra den første udflugt skal blot nævnes: 22/6 40 ex. Ribovardo.

Fieldfare**Vindrossel** *Turdus iliacus*

Ikke så almindelig som Sjagger, men enkelte set eller hørt syngende alle dage, hvor vi var nede i lavlandet. Flest sås eller hørtes 22/6 12 ex. og 26/6 5 ex. Store Tjulträsk.

Redwing**Misteldrossel** *Turdus viscivorus*

27/6 1 forbiflyvende Gaisatj. Fåtallig ynglefugl i regionen.

Mistle Thrush**Sivsanger** *Acrocephalus schoenobaenus*

En syngende fugl underholdt i deltaet 22-30/6.

Sedge Warbler**Havesanger** *Sylvia borin*

22+26/6 1 syng. Tjulträsk.

Garden Warbler**Skovsanger** *Phylloscopus sibilatrix*

22/6 3 syng. ved Tjulträsk trods regnvejr. Omtales i checklisten som sjælden og næsten årlig, men arten har dog også ynglet ved Ammarnäs lejlighedsvis.

Wood Warbler**Gransanger** *Phylloscopus collybita*

20/6 1 four./syng. Vilhelmina Station blev pudsigt nok den eneste på turen.

Chiffchaff**Løvsanger** *Phylloscopus trochilus*

Går for at være Sveriges almindeligste fugl og det gælder absolut også for Ammarnäs. Selv på nogle af fjeldhederne (bl.a. helt oppe ved foden af Gaisatj) kunne vi af og til se og høre syngende fugle.

Willow Warbler**Fuglekonge** *Regulus regulus*

I alt 12 stk. blev fundet: Ammarnäs inkl. hytterne (2), Näsberget (1), Gautstråk-Örnbo (6), Tjaskaltjärnen-Amamarnäs (2) og Stentråk (1).

Goldcrest**Grå Fluesnapper** *Muscicapa striata*

I alt 15 ex. hørt og set: Vilhelmina St. (1), Tjulträsk (7), Fugletårnet (1), Gautstråk-Örnbo (4), Ammarnäs (1) og Tjaskaltjärnen (1).

Spotted Flycatcher

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

Ret almindelig. Hele 35 "snappere" blev set: 13 obs fra Ammarnäs, men flest sås 22/6 9 ex. Tjulträsk. Andre obs udgøres af 21/6 1 syng. Ribovardo, 25/6 3 Gautsträsk på vej mod Örnbo-stien, 27/6 4 ex. mellem Tjulträsk og Gaisatj samt 29/6 2 ex. Näsbergjärnen.

Pied Flycatcher**Fyrremejse** *Parus montanus*

Da nu Lapmejsjerne udeblev totalt på hele turen, så måtte vi jo bruge tid på at studere Fyrremejsjerne og mon ikke alle efterhånden fik set nogle stykker? Alle nævnes: 22/6 2+1 omkring hytterne (SH,MHP), 23/6 1 Ammarnäs, 24/6 1 +1 nær hytterne og 2 four. lyssporet (mellem hytterne og hotellet), 25/6 3 ex. Gautsträsk-Örnbo og 2 four. mellem Örnbo og Bissajaure, 29/6 1 Näsbergjärnen, 30/6 1 og senere 1 ad. ifølge med 6 juvs. ved hytterne og samme dag: 1 ad. med 3 juvs. på slæb samt yderligere 1 ad. alle set på stien mellem Vindelälven og Stenträsk.

Willow Tit**Sortmejse** *Parus ater*

Næstsidste dag 30/6 sås 1 ad. med 5 juvs. four. ved Näsbergvägen. Fåtallig i området og yngler ikke hvert år.

Coal Tit**Blåmejse** *Parus caeruleus*

Indvandrede til Ammarnäs i 90'erne, så måske er det ikke så overraskende at vi kun så: 20/6 2 Vilhelmina Station, 22/6 1 Ammarnäs (SH) og 1/7 1 hytterne.

Blue Tit**Musvit** *Parus major*

Nogle få (11 ex.) blev noteret.

Great Tit**Stor Tornskade** *Lanius excubitor*

23/6 1 Vindelälven nord for broen (PL,SH), 29/6 1 Kungsleden mellem Stabburet og søen Gieråivejauratje (JR) samt 30/6 1 i en lysning i skoven 550 m fra søen Stenträsk.

Great Grey Shrike**Husskade** *Pica pica*

Set dagligt med nogle få eksemplarer. Flest (5) sås når vi kørte strækningen mellem hytterne og Tjulträsk.

Magpie**Lavskrige** *Perisoreus infaustus*

Denne eftertragtede helt specielle Laplandsart voldte nogen kvaler for de fleste og nogle måtte helt frem til den allersidste dag før den omsider kom ind i kikkertfeltet. Det lykkedes minsandten også efter 20 min. og vha. mobiltelefoner at guide et lille twitcherhold fra Örnbo frem til en fouragerende flok, inden de forsvandt! Alle nævnes: 24/6 5 Näsberget (JP), 25/6 to flokke på 4 og 8 ex. four. langs Bissajaure-elven nær Örnbo, 25/6 1 Bergvägen bag hytterne (MMH), 27/6 5 bag hytterne (JEJ), 1/7 3 (JEJ) + 1 (JR) Näsberget.

Siberian Jay**Allike** *Corvus monedula*

Kun set fra toget i Sydsverige.

Jackdaw**Råge** *Corvus frugilegus*

Kun set fra toget i Sydsverige.

Rook**Gråkrage** *Corvus corone*

Flere spredte iagttagelser på såvel skov- som fjeldturene. I alt 14 ex.

Carrion Crow**Ravn** *Corvus corax*

Hele 23 ex. blev det til. På turen op til Ammarnäs noteredes 6 stk. og øvrige obs fordelte sig således: 21/6 1 Ribovardo, 23/6 7 ex. Dårötjåkke, 26/6 1 Stora Tjulträsk, 27/6 1 Gaisatj, 28/6 3 ex. Stora Jåppe, 29/6 1 Kungsleden syd for Stabburet og 2 omkring Tjaskaltjärnen samt 30/6 1-2 ex. Stenträsk.

Raven**Stær** *Sturnus vulgaris*

19/6 50 København-Malmö, 23/6 5 Ammarnäs (JN) og 1/7 3 ved hotellet.

Starling

Gråspurv *Passer domesticus***House Sparrow**

Enkelte sås ved stationerne i sydsverige. Det lykkedes ikke at spotte nogen af de få stationære i Ammarnäs.

Bogfinke *Fringilla coelebs***Chaffinch**

Sparsom ynglefugl i regionen. Vi fandt kun 8 ex. under vores ophold bl.a. 3 stk. på Örnbo-turen 25/6.

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla***Brambling**

Meget almindelig overalt og der gik ikke lang tid, før man stoppede med at notere arten. Fra en af de første dage kan nævnes 22/6 50 ex. Tjulträsk. Karakterfugl i Ammarnäs og den almindeligste art efter Løvsanger.

Grønirisk *Carduelis chloris***Greenfinch**

En nyligt indvandret art til området. 24/6 1 Näsberget, 25/6 4 ex. og 26/6 1 ex. Ammarnäs samt 27/6 1 ex. mellem Tjulträsk og Gaisatj.

Grønsisken *Carduelis spinus***Siskin**

Almindelig udbredt og set næsten dagligt enkeltvis eller nogle få sammen. En flok på 12 ex. four. og syngende ved Vilhelmina St. den 20/6 kunne nydes længe. Eneste "større dagsoptælling" var 9 ex., mens vi gik op mod Ribovardo den 21/6.

Tornirisk *Carduelis cannabina***Linnét**

27/6 1 ex. overflyvende og kaldende hvor birkeskoven slutter nedenfor Gaisatj og 28/6 1 ved basislejren øst for Gaisatj (MF). Checklisten nævner ikke forekomsten af denne art med et ord, så øjensynligt er der tale om en ny art for Ammarnäs-ormådet! I den svenske artsdatabase er der 3 fund af 4 fugle fra det sydlige Lapland bl.a. 2 ex. set i Sorsele. Arten er normalt udbredt i et smalt bælte langs Sveriges østkyst hele vejen op til den Botniske bugt.

Gråsisken *Carduelis flammea***Redpoll**

Alle nævnes: 21/6 1 Ammarnäs og 1 Ribovardo, 22/6 1 og 26/6 1 Tjulträsk, 28/6 1 basislejren ved Gaisatj, 2 ex. Stabburet og 1 Stora Jåppe, 29/6 1 Stabburet og 3 ex. på ruten Tjaskaltjärnen-Bertejaur-Ammarnäs.

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera***Two-barred Crossbill**

Lidt overraskende kom der pludselig en håndfuld iagttagelser de sidste dage og det rygtedes åbenbart via Naturcenteret, så en minibusfuld svenskere ankom dagen efter for at lede efter arten! 30/6 1 han ved skolen (MF) og 1 juv. (PGL,SH) samt 4 juv. four. i 20 min. ca. 200 m fra P-pladsen, hvor stien mod Stenträsk begynder. Og dagen efter 1/7 1 han + 2 uspec. udenfor hytterne (MF). Arten yngler ikke hvert år i området.

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra***Crossbill**

3 iagttagelser: 24/6 16 ex. nord for hytterne, 25/6 2 overflyv. Örnbo-stien og 26/6 2 Ammarnäs.

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus***Parrot Crossbill**

24/6 1 ad. med 1 juv. nord for hytterne (SH) og 26/6 1 kaldende/syngende ved hytterne (MMH). Næsten årlig gæst i Ammarnäs og den yngler lejlighedsvis.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula***Bullfinch**

18 ex. noteret. Alle på nær 22/6 1 ex. Tjulträsk og 25/6 5 ex. Örnbo-stien blev set i selve Ammarnäs.

Laplandsværling *Calcarius lapponicus***Lapland Bunting**

Endnu en klassiker der hører til favoritterne for Laplands-vandrere. Vi fik set eller hørt i alt 21 stykker på vores fjeldture. Alle nævnes: 23/6 4 ex. Dårrotjåkke, 24/6 1 Näsbergstjärnen, 27/6 4 ex. Gaisatj, 28/6 1 han + 2 hørt basislejren nær Gaisatj, 29/6 4 ex. Kungsleden mellem Stabburet og Gieråivejauratje, 1 ex. Tjaskaltjärnen samt 4 ex. ved Gielmetjärnen.

Gulspurv *Emberiza citrinella*

9 ex. blev fundet. 20/6 1 syng. Storummen og 1 ex. Sorsele-Ammarnäs, 22/6 1 syng. deltaet, 23/6 1 syng. hytterne, 24/6 4 Ammarnäs, 25/6 1 Vindelälvs-broen.

Yellowhammer**Dværgværling** *Emberiza pusilla*

En art der er begyndt at optræde hyppigere op igennem 90'erne. Nu ses der enkelte (specielt syngende hanner) hvert år. Vi registrerede 2 stk. og den ene af dem vidste vi allerede hjemmefra sad og sang ved Tjulträsk. Den anden fandt vi selv: 21/6 1 syng. han hørt 10x ved Slagerbäcken (pos. 65°56.083, 16°11.233) på vej mod Ribovardo. Det var ikke så langt fra det sted, hvor DOF-holdet også fandt en i 1995! Fuglen ved Tjulträsk sad ca. 200 m fra P-pladsen og den sang ivrigt ved begge besøg 22/6 og 26/6.

Little Bunting**Rørspurv** *Emberiza schoeniclus*

Almindelig og sås næsten dagligt både i lavlandet og i højderne. Ca. 35 ex. blev noteret. Flest blev bemærket 29/6 6 ex. omkring Stabburet og Marsivagge.

Reed Bunting

Det samlede antal turarter blev 128, - hvoraf de 102 blev set i og omkring Ammarnäs.

Det eneste billede af Tommy, Stig Martins trofaste hjælper
(den anden person er Pers kone Britt, og billedet er taget på deres tur i august)

